

Brüssel, 24.10.2012
COM(2012) 617 final

2012/0295 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb Euroopa abifondi enim puudustkannatavate isikute jaoks

{SWD(2012) 350 final}

{SWD(2012) 351 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Vaesus ja materiaalne puudus Euroopa Liidus

Strateegia „Euroopa 2020” raames on Euroopa Liit seadnud endale eesmärgiks vähendada 2020. aastaks vähemalt 20 miljoni võrra nende inimeste arvu, kes elavad vaesuses ja sotsiaalses tõrjutuses või keda need ohud ähvardavad. Majanduskriisi tõttu on vaesus ja sotsiaalne tõrjutus veelgi süvenenud, põhjustades muret sotsiaalsete tagajärgede pärast nii üksikisikute kui kogu ühiskonna tasandil.

2010. aastal oli vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus peaaegu neljandik eurooplastest (116 miljonit inimest). See on ligikaudu 2 miljonit inimest rohkem kui eelmisel aastal ja 2011. aasta esialgsed andmed kinnitavad seda arengut.

Kuigi ühiskonna äärealal olevate isikute vajadused suurenevad, on liikmesriikide võime neid toetada paljudel juhtudel vähenenud. Rohkem kui kunagi varem ohustavad sotsiaalset ühtekuuluvust eelarvega seotud piirangud. Paljudes liikmesriikides tundub, et teataval määral on sellise arengu põhjustanud Euroopa tasandi meetmed.

Suurenev vaesus mõjutab negatiivselt Euroopa kodanike elutingimusi, ligikaudu 40 miljonit neist kannatab ränka materiaalist puudust. Kuigi ajavahemikul 2005–2008 langes see näitaja märkimisväärselt, hakkas ta ajavahemikul 2009–2010 taas kasvama ning vaid ühe aastaga lisandus 342 000 isikut, kes kannatavad ränka materiaalist puudust.

Materiaalse puuduse üks peamine tunnusjoon on juurdepääsu puudumine piisavale kogusele ja kvaliteetsele toidule. Nende isikute osakaal liidu rahvastikust, kes ei saa endale lubada ülepäeviti liha, kana või kala (või taimetoitlastele sobivat alternatiivi) – mis on Maailma Terviseorganisatsiooni poolt määratletud kui põhivajadus – oli 2010. aastal 8,7 %, s.o rohkem kui 43 miljonit inimest, ning esialgsed andmed 2011. aasta kohta osutavad olukorra halvenemisele.

Toidupuudusest veelgi suurem on kodutuse probleem, mis on materiaalse puuduse eriti ränk vorm. Kodutuse ulatust on raske hinnata, kuid ajavahemikul 2009–2010 oli Euroopas hinnangute kohaselt 4,1 miljonit kodutut inimest. Kodutuse hiljutine suurenemine on seotud väikese ja ebaühtlase majanduskasvu ning tööpuuduse suurenemise sotsiaalse mõjuga. Veelgi murettekitavam on uue kodutute segmendi teke, mis koosneb lastega peredest, noortest ja sisserrändaja taustaga inimestest.

Liidus on vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus 25,4 miljonit last. Üldiselt on laste puhul vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse oht suurem kui muu elanikkonna puhul (vastavalt 27 % ja 23 %). Lisaks (kehvale) toitumisele seostub materiaalne puudus nende puhul ka muude ohtudega. Näiteks puudub 5,7 miljonil lapsel võimalus kanda uusi (kasutamata) riideid ja 4,7 miljonil lapsel ei ole kaht paari sobiva suurusega jalatseid (sh üks paar, mis sobib igasuguste ilmastikutingimuste puhul). Sellise materiaalse puuduse all kannatavad lapsed ei saavuta tõenäoliselt koolis nii häid tulemusi kui nende jõukamad eakaaslased, neil on halvem tervis ja täiskasvanuna on neil keerulisem ära kasutada kogu oma potentsiaali.

1.2. ELi tegevus vaesuse ja materiaalse puuduse vähendamisel

ELi peamine vahend tööhõive toetamisel, vaesuse vastu võitlemisel ja sotsiaalse kaasatuse edendamisel praegu ja edaspidi on Euroopa Sotsiaalfond (ESF). See struktuuripoliitika rahastamisvahend võimaldab investeerida otse inimestesse ja nende oskustesse ning vahendi eesmärk on parandada inimeste võimalusi tööturul. Paraku on mõned eriti ränga vaesuse all kannatavad kõige haavatavamad kodanikud tööturust liiga kaugelt jäänud, et saada kasu Euroopa Sotsiaalfondi sotsiaalse kaasatuse meetmetest.

ELi programmi raames „Toiduabi jaotamine enim puudustkannatavatele isikutele” (edaspidi „toiduabiprogramm”) on kõnealustele isikutele antud toiduabi rohkem kui kahe aastakümne jooksul. Programm loodi 1987. aastal, et kasutada mõtestatult põllumajandustoodangu ülejääke, mis oleks muidu hävitatud, muutes need ülejäägid kättesaadavaks liikmesriikidele, kes soovivad neid kasutada. Aastate jooksul on programm muutunud oluliseks varustusallikaks nende organisatsioonide jaoks, kes puutuvad oma töös vahetult kokku ühiskonna kõige vähem kindlustatud elanikega ja varustavad neid toiduga. Sekkumisvarude eeldatav vähenemine ja nende vähenemise prognoositavus ajavahemikul 2011–2020, tulenevalt ühise põllumajanduspoliitika üksteisele järgnenud reformidest, on võtnud ELi toiduabiprogrammilt tema olemasolu algse põhjendatuse ning programm lõpetatakse 2013. aasta lõpus.

Siiski põhjustab materiaalne puudus tõsiseid probleeme ja ühiskonna enim puudustkannatavad isikud vajavad jätkuvalt ELi abi. Oma ettepanekus järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta on komisjon seda arvesse võtnud ja näinud ette 2,5 miljardit eurot uue rahastamisvahendi jaoks, mille eesmärk on võidelda vaesuse ja tõrjutuse äärmuslike vormidega.

Eespooltoodut arvesse võttes luuakse kavandatud määrusega ajavahemikuks 2014–2020 uus rahastamisvahend, mis täiendab olemasolevaid ühtekuuluvuse rahastamisvahendeid, eelkõige Euroopa Sotsiaalfondi, ning tegeleb vaesuse kõige raskemate ja sotsiaalselt õõnestavate vormide, toidupuuduse, kodutuse ja laste materiaalse puudusega, toetades samas kaasnevaid meetmeid, mille eesmärk on enim puudustkannatavate isikute sotsiaalne taasintegreerimine.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE TULEMUSED JA MÕJU HINDAMINE

2.1. Huvitatud isikute arvamus

Nõukogus ja Euroopa Parlamendis peetud arutelude ning kodanikuühiskonna ja kohalike ametiasutustega peetud arutelude käigus, kus käsitleti praeguseid abi andmise viise enim puudustkannatavatele isikutele toiduabiprogrammi raames, esitati tulevikuks otstarbekaid ettepanekuid ja mõtteid. Lisaks sellele ootas komisjon ka sidusrühmade arvamusi ja konsulteeris nii toiduabi andjaid kui ka saajaid esindavate ELi tasandi katusorganisatsioonidega.

Toiduabiprogrammi raames 2012. aastal antava abi võimalikku olulist vähendamist kritiseerisid teravalt nii kodanikuühiskonna organisatsioonid kui ka piirkondlike ja kohalike omavalitsuste esindajad, kes rõhutasid kõnealuse toetuse tähtsust ja nõudsid selle jätkamist ajal, mil vajadus sellise abi järele kasvab.

Toidupanku esindavad suured heategevus- ja kodanikuühiskonna organisatsioonid ning laste ja kodututega tegelevad organisatsioonid on korduvalt kinnitanud riikliku ja eriti ELi toetuse vajadust.

Korraldati kaks koosolekut katusorganisatsioonidega, kes esindasid mitte üksnes toetust saavaid organisatsioone, vaid ka abi tegelikke lõppsaajaid. Üldiselt toetasid organisatsioonid rahastamisvahendi rakendusala võimalikku laiendamist, et see hõlmaks ka muid valdkondi peale toiduabi, ja inimesekeskse lähenemise ideed.

Liikmesriikide arvamused sellise rahastamisvahendi suhtes jagunevad kaheks: seitse liikmesriiki on väljendanud oma vastuseisu toiduabiprogrammi jätkamisele pärast 2013. aastat. Teised liikmesriigid on kinnitanud, et toetavad programmi. 2011. aasta detsembris tegi kolmteist liikmesriiki avalduse, milles nad taotlesid toiduabiprogrammi jätkamist pärast 2013. aastat.

Euroopa Parlament on korduvalt väljendanud tugevat toetust toiduabiprogrammi jätkamisele, et tagada Euroopas parem sotsiaalne ühtekuuluvus.

2011. aasta detsembris kirjutas üksteist katusorganisatsiooni volinik Andorile ning tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse direktoraadi peadirektorile, nõudes, et astutaks samme kodutuse kaotamise ELi strateegia rakendamiseks. Kõnealuse strateegia loomiseks tegi ettepaneku ka Euroopa Parlament – esimest korda kirjalikus deklaratsioonis (2010) ja seejärel oma otsuses (2011).

Euroopa Ülemkogul 29. juunil 2012. aastal vastuvõetud majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppes on sätestatud, et „riigipõhiste soovitude rakendamisel panevad liikmesriigid erilist rõhku järgmistele aspektidele: tegeleda töötuse probleemiga ning käsitleda tõhusalt kriisi sotsiaalseid tagajärgi [...] töötades välja tõhusa poliitika ja seda rakendades, et võidelda vaesusega ja toetada haavatavaid rühmi”.

2.2. Mõju hindamine

Mõju hindamine hõlmas peamiselt uue rahastamisvahendi rakendusala. Arutati järgmisi võimalusi: 0) lõpetada rahastamine; 1) luua praegust toiduabiprogrammi asendav rahastamisvahend, mis piirduks toiduabi jagamisega; 2) luua rahastamisvahend, mis hõlmaks lisaks toiduabile ka kaasnevaid meetmeid, et toetada toiduabi saajate sotsiaalset kaasamist ning 3) luua terviklik rahastamisvahend, mis tagaks materiaalse toetuse toiduabi ning kaupade näol kodututele ja suurt puudust kannatavatele lastele ning hõlmaks kaasnevad meetmed, mille eesmärk on enim puudustkannatavate isikute sotsiaalne taasintegreerimine.

Nullvaliku kogumõju sõltub kättesaadavaks tehtud vahendite ümberjaotamisest. Seda valikut tajutaks ilmselt kui tõestust Euroopa solidaarsuse vähenemise kohta ajal, mil vaesus kasvab. Teise ning veelgi enam kolmanda valiku puhul on jaotatav toiduabi väiksem kui esimese valiku puhul, sest osa rahalistest vahenditest kulub muude meetmete rahastamiseks. Samas peaksid kaasnevad meetmed tagama saavutatud tulemuste suurema jätkusuutlikkuse. Eelistatud on kolmas valik, kuna selline lähenemisviis võimaldab toetatavaid meetmeid kõige paremini kohalikele vajadustele vastavaks kohandada.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

ELi meetmed on õigustatud, lähtudes ELi toimimise lepingu artiklist 174, milles on sätestatud: „Selleks et edendada oma igakülgset harmoonilist arengut, töötab liit välja ja rakendab meetmeid majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks”, ja artiklist 175, milles on täpsustatud ELi struktuurifondide roll selle eesmärgi saavutamisel ning millega lubatakse võtta struktuurifondide väliseid erimeetmeid.

Meetmete võtmine ELi tasandil on vajalik, võttes arvesse vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse taset liidus ning olukorra suurt erinevust liikmesriigiti, mida veelgi võimendab majandus- ja finantskriis, mis on kahandanud sotsiaalset ühtekuuluvust ning vähendanud strateegia „Euroopa 2020” vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastase võitlusega seotud eesmärkide saavutamise võimalusi.

Euroopa rahaline toetus aitab kiirendada riiklikul tasandil võetavaid meetmeid, koordineerida jõupingutusi ning töötada välja ja võtta kasutusele vahendid sotsiaalse kaasatuse edendamiseks. See võimaldab ELil olla teenäitajaks.

4. MÕJU EELARVELE

Komisjoni ettepanekuga mitmeaastase raamistiku kohta nähakse aastateks 2014–2020 ühtekuuluvuspoliitika jaoks ette 2,5 miljardit eurot.

Kooskõlas määruse (EL) nr ... artikli 84 lõikega 3 (vaesusevastast võitlust käsitlev määrus) käsitletakse liikmesriigile rahastamisvahendi kaudu antud toetust kui osa Euroopa Sotsiaalfondile struktuurifondidest eraldatud summast.

<i>Kavandatav eelarve 2014–2020</i>	<i>Miljardites eurodes</i>
Ühtekuuluvuspoliitika (struktuurifondid)	339
millest Euroopa abifond enim puudustkannatavate isikute jaoks	2,5

**Kõik arvud on 2011. aasta püsivhindades.*

5. MÄÄRUSE SISU

5.1. Eesmärgid ja rakendamisala

Enim puudustkannatavate isikute jaoks loodud Euroopa abifondi (edaspidi „abifond”) üldeesmärk on edendada sotsiaalset ühtekuuluvust Euroopa Liidus, aidates saavutada strateegia „Euroopa 2020” eesmärki vähendada vähemalt 20 miljoni võrra nende inimeste arvu, kes elavad vaesuses ja sotsiaalses tõrjutuses või keda need ohud ähvardavad.

See tähendab, et erieesmärk on toetada riiklike kavasad, mis pakuvad enim puudustkannatavatele isikutele partnerorganisatsioonide kaudu mitterahalist abi.

Rakendusala osas nähakse ette, et abifond tegeleb toidupuuduse, kodutuse ja laste materiaalse puudusega. Iga liikmesriik võib valida, kas tegeleda ühe või mitme loetletud puudusega.

Liikmesriigid võivad toetada ka kaasnevaid meetmeid, mis hõlmavad täiendavat materiaalist toetust, et aidata kaasa enim puudustkannatavate isikute sotsiaalsele taasintegreerimisele.

5.2. Abikõlblik elanikkond ja sihtrühma valik

Materiaalse abi saamise tingimustele vastava elanikkonna moodustavad liidus enim puudust kannatavad isikud. Abistatavate enim puudustkannatavate isikute kindlaksmääramise kriteeriumide kehtestamise eest vastutavad liikmesriigid või partnerorganisatsioonid, sest neil on parim positsioon sihtrühma valikuks, võttes arvesse kohalikke vajadusi.

Määrates kindlaks jaotatavate kaupade liigid (toiduained ning kodutute või laste isiklikuks tarbeks ettenähtud põhilised tarbekaubad), sisaldab määrus kaudset sihtrühma valiku mehhanismi.

5.3. Partnerorganisatsioonid

Partnerorganisatsioonid on organisatsioonid, kes tegelevad vahetult või kaudselt toidu või kaupade jaotamisega enim puudustkannatavatele isikutele. Selleks et abifondi toetus vaesuse vähendamiseks ja sotsiaalse ühtekuuluvuse parandamiseks oleks jätkusuutlik, peavad partnerorganisatsioonid, kes tegelevad vahetult või kaudselt toidu või kaupade jaotamisega, võtma materiaalse abi andmist täiendavaid meetmeid, mille eesmärk oleks enim puudustkannatavate isikute sotsiaalne integreerimine. Abifond võib toetada selliseid kaasnevaid meetmeid.

Riiklikud asutused võivad kas osta toiduaineid või kaupu, teha need partnerorganisatsioonidele kättesaadavaks või rahastada partnerorganisatsioone toidu või kaupade ostmiseks. Kui partnerorganisatsioon ostab toiduaineid või kaupu, võib ta neid jaotada ise või usaldada kõnealuse jaotamise muudele partnerorganisatsioonidele.

5.4. Rakendussätted

Abifondi rakendamisel lähtutakse ühtekuuluvuspoliitika lähenemisviisist, see tähendab, et rakendamine toimub koostöös liikmesriikidega vastavalt igas riigis kehtestatud seitsmeaastasele rakenduskavale, mis hõlmab ajavahemikku 2014–2020.

Määruse rakendamisel lähtutakse struktuurifondide lähenemisviisist, mis võimaldab liikmesriikidel kasutada soovi korral Euroopa Sotsiaalfondi struktuure, määratud riigiasutusi ja menetlusi, et vähendada halduskoormust, mis on seotud üleminekuga praeguselt toiduabiprogrammilt enim puudustkannatavatele inimestele suunatud Euroopa abifondi kasutamisele. Sätteid, mis on seotud kavandamise, järelevalve, hindamise, teavitamise ja teabevahetusega on siiski ühtlustatud ja lihtsustatud, et need vastaksid abifondi eesmärkidele ja sihtrühmade eripäradele.

Abikõlblikkuse eeskirjad on samuti koostatud selliselt, et võtta arvesse abifondi olemust ja selle rakendamisse kaasatud osalejate mitmekesisust. Eelkõige nähakse määrusega ette kuluarvestuse lihtsustatud meetodid enamike kulukategooriate jaoks ja võimaldatakse neid kasutada ka muude kulukategooriate tarbeks.

Finantsjuhtimise ja -kontrolli süsteemid järgivad otse struktuurifondide vastavaid süsteeme. Mõnda sätet, eelkõige eelmakseid, komisjonile esitatavate maksetaotluste sisu ning proportsionaalset kontrolli käsitlevaid sätteid on kohandatud ja lihtsustatud, et need võtaksid igakülgset arvesse abifondist toetatavate toimingute laadi.

Partnerorganisatsioonide võimalused eelmaksete rahastamisel on piiratud. Ka liikmesriikidel võib olla raskusi toimingutega seotud eelmakseteks vajalike rahaliste vahendite eraldamisel. Lisaks on tõenäoline, et just suurimate eelarvepiirangutega liikmesriikides on kõige rohkem enim puudustkannatavaid isikuid. Abifondi eesmärgi saavutamist ohustava olukorra lahendamiseks kehtestatakse eelmaksete tasemeks 11 % liikmesriigile eraldatavast kogusummast. See võimaldab katta kuni 90 % abikampaania esimese aasta kuludest, võtmata arvesse tehnilise abi, transpordi, halduskulude ning kaasnevate meetmetega seotud kulusid.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb Euroopa abifondi enim puudustkannatavate isikute jaoks

EUROOPA PARLAMENT JA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 3,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu 17. juuni 2010. aasta järeldustes, millega võeti vastu liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia, seadsid liit ja liikmesriigid eesmärgiks vähendada 2020. aastaks vähemalt 20 miljoni võrra nende inimeste arvu, kes elavad vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus.
- (2) Nende isikute arv, kes kannatavad Euroopa Liidus materiaalse puuduse või isegi ränga materiaalse puuduse all, suureneb ning sageli on nad liiga tõrjutud, et saada kasu määruse (EL) nr [...] vaesusevastast võitlust käsitlev määrus] ja eelkõige määruse (EL) nr [...] Euroopa Sotsiaalfondi käsitlev määrus] kohastest tööturule tagasitoomise meetmetest.
- (3) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 174 on sätestatud, et selleks, et edendada oma igakülgset harmoonilist arengut, töötab liit välja ja rakendab meetmeid majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks.
- (4) Euroopa abifond enim puudustkannatavate isikute jaoks (edaspidi „abifond”) peaks tugevdama sotsiaalset ühtekuuluvust, aidates kaasa vaesuse vähendamisele liidus, toetades riiklikke kavasid, mis pakuvad enim puudustkannatavatele isikutele mitterahalist abi toidupuuduse, kodutuse ja laste materiaalse puuduse leevendamiseks.

¹ ELT L , , lk .

² ELT L , , lk .

- (5) Aluslepingu artikli 317 raames ja ühise juhtimise kontekstis tuleks täpsustada tingimusi, mis peavad olema täidetud, et komisjon saaks täita oma kohustusi Euroopa Liidu üldeelarve täitmisel, ja määrata kindlaks liikmesriikide koostöökohustused. Need tingimused peaksid võimaldama komisjonil veenduda, et liikmesriigid kasutavad abifondi õiguspäraselt ja nõuetekohaselt ning kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, nagu see on määratletud nõukogu määruses nr [...], mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (edaspidi „finantsmäärus”)³.
- (6) Need sätted tagavad, et toetatav tegevus on kooskõlas kohaldatavate liidu ja riiklike õigusaktidega, eelkõige seoses nende kaupade ohutusega, mida jaotatakse enim puudustkannatavatele isikutele.
- (7) Et sätestada sobiv finantsraamistik, peaks komisjon rakendusaktidega kehtestama koguvahendite iga-aastase jaotuse liikmesriikide kaupa, kasutades objektiivset ja läbipaistvat meetodit, mis kajastab vaesuse ja materiaalse puudusega seotud erinevusi.
- (8) Iga liikmesriigi rakenduskavas peaks olema määratletud ja põhjendatud, milliste materiaalse puuduse vormidega tegeletakse, ning kirjeldatud enim puudustkannatavatele isikutele antava abi eesmärgid ja vormid, mida riiklike kavade kaudu toetatakse. Rakenduskava peaks hõlmama ka elemente, mis on vajalikud, et tagada kava tulemuslik ja tõhus rakendamine.
- (9) Abifondi tulemuslikkuse suurendamiseks, eelkõige siseriiklike olude arvesse võtmiseks, on asjakohane sätestada rakenduskava võimaliku muutmise menetlus.
- (10) Kogemuste ja parimate tavade vahetamine loob märkimisväärse lisaväärtuse ning komisjon peaks hõlbustama nende levitamist.
- (11) Rakenduskavade elluviimisel tehtud edusammude jälgimiseks peaksid liikmesriigid koostama ja esitama komisjonile rakendamise aasta- ja lõpparuanded, tagades seega olulise ja ajakohastatud teabe kättesaadavuse. Samal eesmärgil peaks komisjon korraldama iga liikmesriigiga kord aastas rakenduskava kahepoolse läbivaatamise, kui nad ei ole leppinud kokku teisiti.
- (12) Selleks et parandada iga rakenduskava kvaliteeti ja ülesehitust ning hinnata abifondi tulemuslikkust ja tõhusust, tuleks teha eel- ja järelhindamisi. Lisaks nimetatud hindamistele tuleks korraldada uuringuid, mis hõlmavad rakenduskava raames abi saanud enim puudustkannatavaid isikuid, ning vajaduse korral viia hindamisi läbi ka rakenduskava tööperioodi jooksul. Seoses sellega tuleks täpsustada liikmesriikide ja komisjoni ülesanded.
- (13) Kodanikel on õigus teada, kuidas liidu rahalisi vahendeid investeeritakse ja millised on tulemused. Abifondi saavutusi käsitleva teabe ulatuslikuks levitamiseks ning selleks, et tagada juurdepääs rahastamisvõimalustele ja nende läbipaistvus, tuleks sätestada üksikasjalikud eeskirjad teabe- ja teabevahetusmeetmete kohta, eelkõige liikmesriikide ja toetusesaajate kohustuste kohta.

³ ELTL, lk .

- (14) Kohaldatakse liidu õigusakte, mis käsitlevad üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumist, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta⁴.
- (15) Et tugevdada liidu vahendite mitmekordistavat mõju, on vaja kehtestada abifondist rahastatavate rakenduskavade maksimaalne kaasrahastamismäär, mis võtaks arvesse liikmesriikide olukorda, kes seisavad silmitsi ajutiste eelarveprobleemidega.
- (16) Abifondiga seotud abikõlblikkuse perioodi, toimingute ja kulude suhtes tuleks kogu Euroopa Liidus kohaldada ühtseid ja õiglaseid eeskirju. Abikõlblikkuse tingimustes - tuleks kajastada abifondi eesmärkide ja sihtrühmade eripära, eelkõige kehtestades asjakohased tingimused toimingute ja toetuseliikide abikõlblikkuse kohta ning eeskirjade ja tingimused tagasimaksmise kohta.
- (17) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega [*määruse ettepanekuga*], millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus (ühise turukorralduse ühtne määrus)⁵ on ette nähtud, et riikliku sekkumise raames ostetud tooteid võib kasutada, kui need tehakse liidus enim puudustkannatavatele isikutele kättesaadavaks toiduabiprogrammi raames ning see on asjakohase programmiga ette nähtud. Võttes arvesse, et olenevalt asjaoludest, võib toidu hankimine sellisel viisil tekkinud varude kasutamise, töötlemise või müügi teel olla majanduslikult kõige soodsam variant, on asjakohane selline võimalus käesolevas määruses sätestada. Taoliste varudega tehtud tehingutest saadud summasid kasutatakse enim puudustkannatavate isikute hüvanguks; neid ei kasutata liikmesriikide kaasrahastamiskohustuste vähendamiseks. Selleks, et tagada sekkumisvarude ja nendest saadava tulu võimalikult tõhus kasutamine, võtab komisjon vastavalt määruse (EL) nr [ühise turukorralduse ühtne määrus] artikli 19 lõikele e vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse menetlused, mille alusel võib enim puudustkannatavate isikute abiprogrammi rakendamise käigus sekkumisvarudest pärit tooteid kasutada, töödelda või müüa.
- (18) Tuleb kindlaks määrata, mis tüüpi meetmeid võib komisjoni ja liikmesriikide algatusel võtta abifondist rahastatava tehnilise abi raames.
- (19) Lähtudes liikmesriikidega koostöös toimuva juhtimise põhimõttest, peaksid liikmesriigid kandma oma juhtimis- ja kontrollisüsteemide kaudu esmavastutust rakenduskavade elluviimise ja kontrolli eest.
- (20) Liikmesriigid peaksid kehtestama piisavad meetmed, et tagada oma juhtimis- ja kontrollisüsteemide nõuetekohane struktuur ja toimimine ning seeläbi ka abifondi õiguspärane ja nõuetekohane kasutamine. Seepärast tuleks kindlaks määrata liikmesriikide kohustused, mis on seotud rakenduskavade juhtimis- ja kontrollisüsteemidega ning eeskirjade eiramise ja liidu õiguse rikkumise ennetamise, avastamise ja kõrvaldamisega.
- (21) Liikmesriigid peaksid nimetama rakenduskava jaoks korraldusasutuse, sertifitseerimisasutuse ja oma tegevuses sõltumatu auditeerimisasutuse. Et liikmesriikidel oleks kontrollisüsteemide kehtestamisel rohkem paindlikkust, on

⁴ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁵ ELT L , , lk .

kohane ette näha võimalus, et sertifitseerimisasutuse ülesandeid täidab korraldusasutus. Liikmesriikidel peaks olema ka võimalus nimetada vahendusasutused, mis täidavad mõningaid korraldusasutuse või sertifitseerimisasutuse ülesandeid. Sellisel juhul peaksid liikmesriigid selgesti sätestama nende vastavad vastutusalad ja ülesanded.

- (22) Korraldusasutus kannab peamist vastutust abifondi tulemusliku ja tõhusa rakendamise eest ning tema täita on seega suur hulk ülesandeid, mis on seotud rakenduskava juhtimise ja järelevalve, finantsjuhtimise ja kontrolliga ning projektide väljavalimisega. Tuleks sätestada korraldusasutuse vastutus ja ülesanded.
- (23) Sertifitseerimisasutus peaks koostama maksetaotlused ja esitama need komisjonile. Sertifitseerimisasutus peaks koostama raamatupidamise aastaaruande, milles tõendatakse aastaaruannete terviklikkust, täpsust ja õigsust ning seda, et arvestuskannetesse kantud kulutused on vastavuses liidu ja siseriiklike eeskirjadega. Tuleks sätestada sertifitseerimisasutuse vastutus ja ülesanded.
- (24) Auditeerimisasutus peaks tagama, et auditeeritakse juhtimis- ja kontrollisüsteeme, sobivat toiminguvahemikku ning raamatupidamise aastaaruandeid. Tuleks sätestada auditeerimisasutuse vastutus ja ülesanded.
- (25) Ilma et see piiraks komisjoni volitusi finantskontrolli alal, tuleks käesoleva määruse raames tagada liikmesriikide ja komisjoni koostöö ning kehtestada kriteeriumid, mille põhjal oleks komisjonil võimalik siseriiklike süsteemide kontrollimise strateegia alusel kindlaks teha, millisel tasemel kindlust liikmesriikide auditeerimisasutused talle pakuvad.
- (26) Tuleks kindlaks määrata komisjoni volitused ja vastutus, mille alusel ta saaks kontrollida juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusat toimimist ja nõuda liikmesriigilt meetmete võtmist. Samuti peaks komisjonil olema volitused teha auditeid, mis keskendusid usaldusväärse finantsjuhtimise küsimustele, et teha järeldusi abifondi tulemuslikkuse kohta.
- (27) Liidu eelarvelisi kulukohustusi tuleb täita igal aastal. Tõhusa programmijuhtimise tagamiseks on vajalik sätestada vahemaksete taotluste, aastabilansi- ja lõppmakse tasumise ühised eeskirjad.
- (28) Selleks et anda komisjonile piisav kindlus, tuleks vahemaksete taotluste puhul hüvitada 90 % maksetaotluses sisalduvatest abikõlblikest kuludest.
- (29) Rakenduskava elluviimise alguses tehtav eelmakse peaks tagama, et liikmesriigil on vahendeid, et toetada toetusesaajaid toimingute rakendamisel alates rakenduskava vastuvõtmisest. Eelmakset tuleks kasutada üksnes sellel eesmärgil ja toetusesaajad peaksid saama piisavalt rahalisi vahendeid, et alustada toimingute rakendamist kohe, kui need on valituks osutunud.
- (30) Liidu finantshuvide kaitseks tuleks kehtestada ajaliselt piiratud meetmed, mis võimaldaksid volitatud eelarvevahendite käsutajal katkestada maksed, kui on tõendeid, mis võimaldavad väita, et juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises on märkimisväärsed puudused, tõendeid eeskirjade ränga rikkumise kohta seoses

maksetaotlusega või kui on jäänud esitamata dokumendid raamatupidamisarvestuse kontrollimiseks ja heakskiitmiseks.

- (31) Et kaitsta liidu finantshuve ja pakkuda võimalust tagada rakenduskava tulemuslik elluviimine, peaksid olema olema meetmed, mis võimaldavad komisjonil maksed peatada.
- (32) Tagamaks et liidu eelarvest rahastatavaid kulutusi kasutataks igal konkreetsel majandusaastal kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega, tuleks luua sobiv raamistik raamatupidamisarvestuse iga-aastaseks kontrollimiseks ja heakskiitmiseks. Selle raamistiku alusel peaksid määratud asutused esitama komisjonile rakenduskava kohta juhtkonna kinnitava avalduse koos tõendatud raamatupidamise aastaaruandega, auditite lõpparuannete ja kontrollitoimingute iga-aastase kokkuvõtte ning sõltumatu audiitori järeldusotsuse ja kontrolliaruande.
- (33) On vaja täpsustada abifondi suhtes kohaldatav raamatupidamisarvestuse iga-aastase kontrolli ja heakskiitmise üksikasjalik kord, et tagada selle korra selge alus ja õiguskindlus. Tähtis on anda liikmesriigile piiratud võimalus näha oma raamatupidamise aastaaruandes ette summa, mida auditeerimisasutus veel menetleb.
- (34) Et tagada liidu eelarve kaitse ja anda liikmesriikidele õiguskindlus, on asjakohane kehtestada erikord ja -menetlused liikmesriikide ja komisjoni finantskorrektsioonide jaoks ning eelkõige määrata kindlaks asjaolud, mille korral võib liidu või liikmesriigi kohaldatava õiguse rikkumine tuua kaasa finantskorrektsioonid.
- (35) Toimingute auditeerimise sagedus peaks olema proportsionaalne abifondist antava liidu toetuse ulatusega. Eelkõige tuleks vähendada auditite arvu, kui toimingu abikõlblike kulutuste kogusumma ei ületa 100 000 eurot. Auditeerimisi peab siiski olema võimalik teha igal ajal või auditivalimi raames, kui on märke rikkumisest või pettusest. Et komisjoni auditite hulk oleks proportsionaalne riskiga, peaks komisjonil olema võimalik vähendada oma auditeerimistegevust rakenduskavade puhul, kus ei ole märkimisväärsed vajakajäämisi või kui võib jääda lootma auditeerimisasutusele. Lisaks peaks auditite ulatus võtma igakülgset arvesse abifondi eesmärki ja sihtrühmade eripära.
- (36) Finantsdistsipliini järgimise tagamiseks, on asjakohane määrata kindlaks rakenduskava mis tahes eelarvelise kulukohustuse vabastamise kord, eriti kui on tegemist summaga, mille puhul võib vabastamise suhtes teha erandi, eelkõige siis, kui viivitused rakenduskava täitmisel tulenevad asjaoludest, mis ei sõltu erandit taotlevast isikust, ja on ebatavalised või ettearvamatud ning mille tagajärgi isikul ei ole hoolikusele vaatamata võimalik vältida.
- (37) Selleks et täiendada või muuta käesoleva määruse teatavaid mitteolemuslikke osi, tuleks komisjonile anda volitused võtta kooskõlas aluslepingu artikliga 209 vastu õigusakte, mis käsitlevad liikmesriikide vastutust seoses eeskirjade rikkumisest teatamise menetlusega ja põhjendamatult makstud summade tagasinõudmisega, toiminguid käsitleva teabevahetuse üksikasjadega, piisava kontrollijälje tagamisega, siseriiklike auditite tingimustega, korraldus- ja sertifitseerimisasutuste akrediteerimise kriteeriumidega, üldtunnustatud andmekandjate kindlaksmääramisega ning

kohaldatava finantskorrektsiooni tasemega. Eriti oluline on, et komisjon viiks oma ettevalmistustöö käigus läbi vastavad konsultatsioonid, sealhulgas ekspertide tasandil.

- (38) Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (39) Komisjonile tuleks anda volitused võtta rakendusaktidega vastu liikmesriikide vahel koguvahendite iga-aastast jaotust käsitlevad otsused, iga liikmesriigi iga-aastaseid eraldi käsitlevad otsused, rakenduskavade heakskiitmise otsused, maksete peatamise otsused, finantskorrektsioonide otsused ning kulukohustusest vabastamise korral ka rakenduskavade heakskiitmise otsuste muutmise otsused.
- (40) Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse rakendamiseks, tuleks rakendusvolitusi, mis on seotud iga-aastaste ja lõplike rakendamisaruannete vormide ning ühiste näitajate loeteludega, lõplikke abisaajaid käsitleva struktureeritud järelevalve vormi, liikmesriikide ja komisjoni vahelise elektroonilise andmevahetussüsteemi, tegevjuhtkonna deklaratsiooni vormi, auditistrateegia näidiste, järeldusotsuse ja iga-aastase kontrolliaruande ning valimimoodustamise metoodika, auditite jooksul kogutud andmete kasutamist käsitlevate eeskirjade ja maksetaotluste vormidega, teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes⁶.
- (41) Käesolev määrus austab põhiõigusi ja järgib iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige inimväärikuse ning era- ja perekonnaelu austamist, õigust isikuandmete kaitsesele, lapse õigusi, eakate õigusi, meeste ja naiste võrdõiguslikkust ning diskrimineerimise keeldu. Käesolevat määrust tuleb kohaldada kooskõlas nimetatud õiguste ja põhimõtetega.
- (42) Kuna liikmesriigid ei suuda piisavalt saavutada käesoleva määruse eesmärki, milleks on sotsiaalse ühtekuuluvuse suurendamine liidus ning võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, ning seda saab paremini saavutada liidu tasandil, võib Euroopa Liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

⁶

ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS. ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse Euroopa abifond enim puudustkannatavate isikute jaoks (edaspidi „abifond”) ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 ning määratakse kindlaks abifondi eesmärgid, toetuste rakendusala, olemasolevad rahalised vahendid ja nende jaotamise kriteeriumid, ning sätestatakse vajalikud eeskirjad, et tagada abifondi tulemuslikkus.

Artikkel 2

Mõisted

Kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „enim puudustkannatavad isikud” – füüsilised isikud, üksikisikud, perekonnad, leibkonnad või nendest isikutest moodustunud grupid, kelle vajadus abi järele on kindlaks tehtud objektiivsete kriteeriumide kohaselt, mis on vastu võetud riigi pädevate ametiasutuste poolt või mis on määratletud partnerorganisatsioonide poolt ja mille on heaks kiitnud pädevad ametiasutused;
- (2) „partnerorganisatsioonid” – avalik-õiguslikud asutused või mittetulundusühendused, kes jaotavad enim puudustkannatavatele isikutele toitu või kaupu kas vahetult või muu partnerorganisatsiooni kaudu, ning kelle toimingud on välja valinud korraldusasutus vastavalt artikli 29 lõike 3 punktile b;
- (3) „riiklikud kavad” – mis tahes kava, millel on vähemalt osaliselt abifondiga samad eesmärgid, mida viiakse ellu riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi avalik-õiguslike asutuste või mittetulundusühenduste poolt;
- (4) „toiming” – projekt, leping, või meede, mille on välja valinud rakenduskava korraldusasutus või mis on valitud tema vastutusel ja mis aitab kaasa toiminguga seotud rakenduskava eesmärkide saavutamisele;
- (5) „lõpetatud toiming” – toiming, mis on füüsiliselt lõpetatud või täielikult rakendatud ning mille puhul on toetusesaajad teinud kõik nõutud maksed ja toetusesaajatele on välja makstud vastava rakenduskava kohane toetus;
- (6) „toetusesaaja” – toimingute algatamise või algatamise ja rakendamise eest vastutav avalik-õiguslik või eraõiguslik asutus;

- (7) „lõplik abisaaja” – enim puudustkannatavad isikud, kes saavad toitu või kaupu ja/või saavad kasu kaasnevatest meetmetest;
- (8) „riiklik toetus” – toimingu jaoks antud mis tahes rahaline toetus riiklikust eelarvest või piirkondlike või kohalike ametiasutuste eelarvest, abifondiga seotud ELi eelarvest, avalik-õiguslike asutuste või avalik-õiguslike asutuste ühenduste eelarvest või mis tahes avaliku sektori asutuse eelarvest Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/18/EÜ artikli 1 lõike 9 tähenduses;
- (9) „vahendusasutus” – mis tahes avalik-õiguslik või eraõiguslik asutus, mis tegutseb korraldus- või sertifitseerimisasutuse alluvuses või täidab nende nimel ülesandeid, mis on seotud toiminguid läbi viivate toetusesaajatega;
- (10) „aruandeaasta” – ajavahemik 1. juulist 30. juunini, välja arvatud esimese aruandeaasta puhul, mil see tähendab ajavahemikku alates kulutuste abikõlblikkuse alguskuupäevast kuni 30. juunini 2015; lõpparuande aasta hõlmab ajavahemikku 1. juulist 2022 kuni 30. juunini 2023;
- (11) „majandusaasta” – ajavahemik 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

Artikkel 3

Eesmärgid

Abifond edendab sotsiaalset ühtekuuluvust Euroopa Liidus aidates kaasa vaesuse vähendamise eesmärgi saavutamisele kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020”, et vähendada vähemalt 20 miljoni võrra nende isikute arvu, kes elavad vaesuse ja sotsiaalses tõrjutuse ohus. Abifond aitab saavutada konkreetseid eesmärke vaesuse kõige raskemate vormide leevendamisel liidus, andes enim puudustkannatavatele isikutele mitterahalist toetust. Seda eesmärki mõõdetakse abifondist toetust saavate isikute arvuga.

Artikkel 4

Toetuse rakendusala

1. Abifond toetab riiklikke kavasid, mille raames jaotavad liikmesriikide valitud partnerorganisatsioonid enim puudustkannatavatele isikutele toiduaineid ja kodututele või lastele isiklikuks kasutamiseks mõeldud tarbekaupu.
2. Abifond võib toetada kaasnevaid meetmeid, mis täiendavad toidu ja kaupade jaotamist ning aitavad kaasa enim puudustkannatavate isikute sotsiaalsele kaasamisele.
3. Abifond edendab vastastikust õppimist, võrgustike loomist ja heade tavade levitamist seoses enim puudustkannatavatele isikutele mitterahalise abi andmisega.

Artikkel 5

Põhimõtted

- (1) ELi eelarvest abifondile eraldatud osa rakendatakse liikmesriikide ja komisjoni ühise juhtimise raames kooskõlas finantsmääruse artikli 55 lõike 1 punktiga b, välja arvatud komisjoni algatusel antav tehniline abi, mida rakendatakse eelarve otsese täitmise raames vastavalt finantsmääruse artikli 55 lõike 1 punktile a.
- (2) Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et abifondilt saadav toetus on kooskõlas liidu poliitika ja prioriteetidega ning täiendab muid liidu rahastamisvahendeid.
- (3) Abifondilt saadavat toetust rakendatakse komisjoni ja liikmesriikide tihedas koostöös.
- (4) Liikmesriigid ja nende selleks määratud asutused vastutavad rakenduskavade elluviimise ja käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmise eest kooskõlas liikmesriigi institutsioonilise, õigus- ja finantsraamistikuga ning vastavuses käesoleva määrusega.
- (5) Abifondi rakendamise ja kasutamise kord, eeskätt aruandluse, hindamise, juhtimise ja kontrolliga seotud vajalike finants- ja haldusressursside osas, võtab arvesse proportsionaalsuse põhimõtet ja lähtub eraldatud toetuse suuruselt.
- (6) Komisjon ja liikmesriigid tagavad kooskõlas oma kohustustega koordineerimise Euroopa Sotsiaalfondiga ning liidu muude poliitikavaldkondade ja vahenditega.
- (7) Komisjon, liikmesriigid ja toetusesaajad rakendavad usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet kooskõlas finantsmääruse artikliga 26.
- (8) Komisjon ja liikmesriigid tagavad abifondi tulemuslikkuse, eeskätt järelevalve, aruandluse ja hindamise abil.
- (9) Komisjon ja liikmesriigid täidavad abifondiga seonduvaid ülesandeid eesmärgiga vähendada toetusesaajate halduskoormust.
- (10) Komisjon ja liikmesriigid tagavad meeste ja naiste võrdõiguslikkuse põhimõtte ning soolise aspekti kaasamise abifondi rakendamise eri etappide jooksul. Liikmesriigid ja komisjon võtavad vajalikud meetmed, et hoida abifondi ettevalmistamise ja rakendamise ajal ära igasugune diskrimineerimine soo, rassi või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuse, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse põhjal.
- (11) Toimingud, mida finantseeritakse abifondist, peavad olema kooskõlas kohaldatavate liidu ja riiklike seadustega. Eelkõige võib abifondi kasutada üksnes selleks, et toetada sellise toidu või kaupade jaotamist, mis vastavad tarbijaohutust käsitlevatele liidu õigusaktidele.
- (12) Liikmesriigid ja toetusesaajad valivad toiduained ja kaubad objektiivsete kriteeriumide alusel. Toiduainete ja kaupade (kui neid jaotatakse) valikukriteeriumid

võtavad arvesse ka kliima- ja keskkonnavalaseid aspekte, eelkõige eesmärgiga vähendada toidujäätmete teket.

II JAOTIS. VAHENDID JA RAKENDUSKAVA TÖÖPERIOODI KAVANDAMINE

Artikkel 6

Koguvahendid

1. Abifondi eelarveliste kulukohustuste täitmiseks ette nähtud koguvahendid ajavahemikuks 2014–2020 on 2 500 000 000 eurot 2011. aasta hindades vastavalt II lisas toodud jaotusele aastate kaupa.
2. Kavandamisel ja edasisel Euroopa Liidu üldeelarvesse lülitamisel seotakse koguvahendite summa iga-aastase 2 % indeksiga.
3. Komisjon võtab otsuse vastu rakendusaktidega, milles sätestatakse koguvahendite iga-aastane jaotus liikmesriikide kaupa, kooskõlas määruse (EL) nr ... (vaesusevastast võitlust käsitlev määrus) artikli 84 lõikega 5, ilma et see piiraks kõnealuse artikli lõike 4 kohaldamist, võttes arvesse järgmisi Eurostati kehtestatud kriteeriume:
 - (a) elanikkond, kes kannatab ränka materiaalsel puudust;
 - (b) elanikkond, kes elab väga madala tööhõivega leibkondades.
4. 0,35 % koguvahenditest eraldatakse komisjoni algatusel antava tehnilise abi jaoks.

Artikkel 7

Rakenduskava

1. Iga liikmesriik esitab komisjonile kolme kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist ühe rakenduskava, mis hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 ning sisaldab järgmisi andmeid:
 - (a) rakenduskava raames käsitletava materiaalse puuduse liigi (liikide) kindlaksmääramine ja valimise põhjendus, iga käsitletava materiaalse puuduse liigi peamised näitajad ning toidu või kaupade jaotamise eesmärgid ja võetavad kaasnevad meetmed, võttes arvesse artikli 14 kohaselt tehtud eelhindamise tulemusi;
 - (b) asjakohase riikliku kava kirjeldus iga käsitletava materiaalse puuduse liigi kohta;

- (c) enim puudustkannatavate isikute abikõlblikkuse kriteeriumide sätestamise mehhanismi kirjeldus, vajaduse korral liigendatakse kriteeriumid käsitletava materiaalse puuduse liigi järgi;
- (d) toimingute valiku kriteeriumid ja valikumehhanismi kirjeldus, vajaduse korral liigendatakse kriteeriumid käsitletava materiaalse puuduse liigi järgi;
- (e) partnerorganisatsioonide valiku kriteeriumid, vajaduse korral liigendatakse kriteeriumid käsitletava materiaalse puuduse liigi järgi;
- (f) mehhanismi kirjeldus, millega tagatakse vastastikune täiendavus Euroopa Sotsiaalfondiga;
- (g) rakenduskava nende rakendussätete kirjeldus, millega määratakse kindlaks korraldusasutus, sertifitseerimisasutus (vajaduse korral), auditeerimisasutus ja asutus, kellele komisjon makseid teeb, ning järelevalvemenetluse kirjeldus;
- (h) nende meetmete kirjeldus, mis võetakse, et kaasata rakenduskava ettevalmistamisse pädevaid piirkondlikke, kohalikke ja muid avalik-õiguslikke asutusi, samuti kodanikuühiskonda esindavaid asutusi ning võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise edendamise eest vastutavaid asutusi;
- (i) artikli 25 lõike 2 kohase kavandatava tehnilise abi kasutamise kirjeldus, mis hõlmab meetmeid, mille eesmärk on parandada toetusesaajate haldussuutlikkust täita rakenduskavaga ettenähtud ülesandeid;
- (j) rahastamiskava koos järgmise kahe tabeliga:
 - i) tabel, milles on iga aasta kohta esitatud artikliga 18 kooskõlas olev rahaliste assigneeringute summa, mida on kavas toetuse jaoks abifondist eraldada ja artikliga 18 kooskõlas olev kaasrahastamise määr;
 - ii) tabel, milles on esitatud kogu rakenduskava tööperioodi jooksul rakenduskava raames toetuseks eraldatavate rahaliste assigneeringute kogusumma iga käsitletava materiaalse puuduse liigi ning kaasnevate meetmete kohta.

Punktis e osutatud partnerorganisatsioonid, kelle vahetu tegevus hõlmab toidu või kaupade jaotamist, võtavad ise materiaalse abi osutamist täiendavaid meetmeid, mille eesmärk on enim puudustkannatavate isikute sotsiaalne kaasatus, olenemata sellest, kas abifond seda tegevust toetab või mitte.

2. Rakenduskavad koostavad liikmesriigid või nende määratud asutused koostöös pädevate piirkondlike, kohalike ja muude avalik-õiguslike asutustega, kodanikuühiskonda esindavate organitega ning võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise edendamise eest vastutavate organitega.

3. Liikmesriigid koostavad oma rakenduskavad vastavalt I lisas esitatud vormile.

Artikkel 8

Rakenduskava vastuvõtmine

1. Komisjon hindab rakenduskava vastavust käesolevale määrusele ning selle panust abifondi eesmärkide saavutamiseks, võttes arvesse artikli 14 kohast eelhindamist.
2. Komisjon esitab oma tähelepanekud kolme kuu jooksul alates rakenduskava esitamise kuupäevast. Liikmesriik annab komisjonile kogu vajaliku lisateabe ja teeb vajaduse korral esitatud rakenduskavasse parandused.
3. Tingimusel, et komisjoni kõiki lõike 2 kohaselt tehtud tähelepanekuid on rahuldavalt arvesse võetud, kiidab komisjon rakenduskava rakendusaktidega heaks hiljemalt kuus kuud pärast selle ametlikku esitamist liikmesriigi poolt, kuid mitte enne 1. jaanuari 2014.

Artikkel 9

Rakenduskava muutmine

1. Liikmesriik võib esitada taotluse rakenduskava muutmiseks. Taotlusele tuleb lisada läbivaadatud rakenduskava ning muudatuste põhjendused.
2. Komisjon hindab lõike 1 kohaselt esitatud teavet, võttes arvesse liikmesriigi esitatud põhjendusi. Komisjon teeb oma tähelepanekud ja liikmesriik esitab komisjonile kogu vajaliku lisateabe.
3. Komisjon kiidab rakenduskava muudatused rakendusaktidega heaks hiljemalt viis kuud pärast nende ametlikku esitamist liikmesriigi poolt, eeldusel, et komisjoni tehtud tähelepanekuid on nõuetekohaselt arvesse võetud.

Artikkel 10

Platvorm

Komisjon loob liidu tasandil platvormi, et soodustada kogemuste vahetamist, suutlikkuse suurendamist, võrgustike loomist ja asjakohaste tulemuste levitamist enim puudustkannatavatele isikutele mitterahalise abi osutamise valdkonnas.

Lisaks konsulteerib komisjon abifondist saadud toetuse rakendamise küsimustes vähemalt kord aastas organisatsioonidega, kes esindavad partnerorganisatsioone liidu tasandil.

III JAOTIS. JÄRELEVALVE JA HINDAMINE, TEAVE JA TEABEVAHETUS

Artikkel 11

Rakendusaruanded ja näitajad

1. Alates 2015. aastast kuni 2022. aastani esitavad liikmesriigid komisjonile iga aasta 30. juuniks iga-aastase aruande rakenduskava elluviimise kohta eelmisel majandusaastal.
2. Liikmesriigid koostavad iga-aastase rakendusaruande vastavalt vormile, mille komisjon on vastu võtnud, lähtudes sealhulgas ühiste sisend- ja tulemusnäitajate loetelust.
3. Iga-aastased rakendusaruanded on vastuvõetavad, kui need sisaldavad kogu vajaliku teabe vastavalt lõikes 2 osutatud vormile, mis hõlmab ka ühiseid näitajaid. Kui iga-aastane rakendusaruanne ei ole vastuvõetav, teatab komisjon asjaomasele liikmesriigile sellest 15 tööpäeva jooksul alates rakendusaruande kättesaamisest. Kui komisjon ei ole kõnealust teavet tähtaja jooksul edastanud, loetakse aruanne vastuvõetavaks.
4. Komisjon vaatab iga-aastase rakendusaruande läbi ja teatab liikmesriigile oma tähelepanekutest kahe kuu jooksul alates iga-aastase rakendusaruande kättesaamisest.

Kui komisjon ei esita oma tähelepanekuid nimetatud tähtaja jooksul, loetakse aruanded vastuvõetuks.
5. Liikmesriik esitab rakenduskava elluviimise lõpparuande 30. detsembriks 2023.

Liikmesriigid koostavad lõpliku rakendusaruande vastavalt vormile, mille komisjon on vastu võtnud.

Komisjon vaatab lõpliku rakendusaruande läbi ja teatab liikmesriigile oma tähelepanekutest viie kuu jooksul alates lõpliku aruande kättesaamisest.

Kui komisjon ei esita oma tähelepanekuid nimetatud tähtaja jooksul, loetakse aruanded vastuvõetuks.
6. Komisjon võtab iga-aastase rakendusaruande vormi, sh loetelu lõpliku rakendusaruande ühiste näitajate kohta, vastu rakendusakti abil. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu artikli 60 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.
7. Komisjon võib esitada liikmesriigile tähelepanekuid, mis käsitlevad rakenduskava elluviimist. Korraldusasutus teavitab komisjoni võetud parandusmeetmetest kolme kuu jooksul.
8. Korraldusasutus avalikustab iga-aastase ja lõpliku rakendusaruande kokkuvõtte.

Artikkel 12

Kahepoolne läbivaatamiskoosolek

1. Alates 2014. aastast kuni 2022. aastani kohtuvad komisjon ja liikmesriigid igal aastal, kui ei ole lepitud kokku teisiti, et läbi vaadata rakenduskava elluviimisel tehtud edusammud, võttes arvesse iga-aastast rakendusaruannet ja vajaduse korral artikli 11 lõikes 7 osutatud komisjoni tähelepanekuid.
2. Kahepoolset läbivaatamiskoosolekut juhatab komisjon.
3. Liikmesriigid tagavad, et pärast koosolekut võetakse komisjoni arvamusest lähtuvad vajalikud järelmeetmed.

Artikkel 13

Hindamist käsitlevad üldsätted

1. Liikmesriigid eraldavad vajalikud vahendid hindamiste läbiviimiseks ja tagavad menetlused hindamisteks vajalike andmete esitamiseks ning kogumiseks, sealhulgas artiklis 11 osutatud ühiste näitajatega seotud andmed.
2. Hindamisi viivad läbi eksperdid, kes tegutsevad rakenduskava elluviimise eest vastutavatest asutustest sõltumatult. Kõik hinnangud avalikustatakse täies mahus.

Artikkel 14

Eelhindamine

1. Liikmesriigid viivad läbi rakenduskava eelhindamise.
2. Eelhindamine viiakse läbi ameti vastutusel, kes vastutab rakenduskava ettevalmistamise eest. Eelhindamine esitatakse komisjonile rakenduskavaga ühel ajal koos kommenteeritud kokkuvõttega.
3. Eelhindamiste käigus hinnatakse järgmist:
 - (a) panus liidu eesmärgi saavutamisse vähendada 2020. aastaks vähemalt 20 miljoni võrra inimeste arvu, kes elavad vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus, võttes arvesse käsitletava materiaalse puuduse liiki ja siseriiklikke olukorda vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse ja materiaalse puuduse osas;
 - (b) kavandatava rakenduskava sisemine sidusus ja seos muude asjakohaste rahastamisvahenditega;
 - (c) eelarveliste vahendite eraldamise kooskõla rakenduskava eesmärkidega;

- (d) eeldatavate väljundite panus tulemuste saavutamisse;
- (e) rakenduskava järelevalvemenetluste ja hindamiste tegemiseks vajalike andmete kogumise menetluste sobivus.

Artikkel 15

Hindamine rakenduskava tööperioodi jooksul

1. Rakenduskava tööperioodi jooksul võib korraldusasutus viia läbi hindamisi rakenduskava tulemuslikkuse ja tõhususe hindamiseks.
2. Korraldusasutus teostab 2017. ja 2021. aastal struktureeritud uuringu lõplike abisaajate kohta vastavalt komisjoni esitatud vormile. Komisjon kehtestab vormi rakendusaktiga. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu artikli 60 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.
3. Komisjon võib rakenduskava hindamisi teha oma algatusel.

Artikkel 16

Järelhindamine

Omavalitsus ja tihedas koostöös liikmesriikidega teeb komisjon välisekspertide abiga järelhindamise, et hinnata saavutatud tulemuste tõhusust ja järjepidevust ning selleks, et mõõta abifondi lisaväärtust. Järelhindamine peab olema lõpetatud 31. detsembriks 2023.

Artikkel 17

Teave ja teabevahetus

1. Liikmesriigid annavad teavet abifondist toetust saavate meetmete kohta ja edendavad neid meetmeid. Selline teave on suunatud enim puudustkannatavatele isikutele, meediale ja laiemale üldsusele. Selles rõhutatakse liidu rolli ja tagatakse abifondi panuse nähtavus.
2. Selleks et tagada abifondi toetuse läbipaistvus, säilitab korraldusasutus loendit abifondi poolt toetatavate toimingute kohta CSV- või XML-vormingus, mis on kättesaadav veebisaidi kaudu. Loend peab sisaldama vähemalt toetusesaaja nime, aadressi, eraldatud ELi rahaliste vahendite summat ja käsitletava materiaalse puuduse liiki.

Toimingute loendit uuendatakse vähemalt iga kahe teise kuu tagant.
3. Toimingu rakendamise ajal teavitavad toetusesaajad ja partnerorganisatsioonid üldsust abifondist saadud toetusest, paigutades vähemalt ühe toimingut, sealhulgas Euroopa Liidu rahalist toetust kajastava plakati (vähemalt suuruses A3) üldsusele

hõlpsasti nähtavasse kohta igal pool, kus toitu ja kaupu jaotatakse või täiendavaid meetmeid võetakse, välja arvatud juhul, kui see ei ole jaotamise asjaolusid arvestades võimalik.

Kui toetusesaajatel ja partnerorganisatsioonidel on oma veebileht, esitatakse seal toimingu lühikirjeldus, sealhulgas teave selle eesmärkide ja tulemuste kohta, milles tõstetakse esile Euroopa Liidu rahalist toetust.

4. Toetusesaaja ja partnerorganisatsioonide kõigi teabe- ja teabevahetusmeetmete puhul osutatakse toimingu jaoks abifondist saadud toetusele, kasutades selleks Euroopa Liidu embleemi ning viidet liidule ja abifondile.
5. Korraldusasutus teavitab toetusesaajaid lõikes 2 osutatud toimingute loetelu avaldamisest. Korraldusasutus tagab teabe ja avalikustatavad materjalid, sealhulgas elektroonilised vormid, et aidata toetusesaajatel ja partnerorganisatsioonidel täita lõikes 3 sätestatud kohustusi.
6. Isikuandmete töötlemisel vastavalt käesolevale artiklile, toimivad rakendusasutused, toetusesaajad ja partnerorganisatsioonid kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ.

IV JAOTIS. ABIFONDI RAHALINE TOETUS

Artikkel 18

Kaasrahastamine

1. Rakenduskava kaasfinantseerimise määr ei tohi olla suurem kui 85% avaliku sektori abikõlblikest kuludest.
2. Komisjoni otsuses rakenduskava vastuvõtmise kohta määratakse kindlaks rakenduskava suhtes kohaldatav kaasfinantseerimise määr ja abifondist eraldatava toetuse maksimaalne summa.
3. Komisjoni algatusel või komisjoni nimel rakendatavaid tehnilise abi meetmeid võib rahastada 100% ulatuses.

Artikkel 19

Maksete suurendamine liikmesriikidele, kellel esineb ajutisi eelarveraskusi

1. Liikmesriigi taotlusel võib vahemakseid ja lõppmakset suurendada 10 protsendipunkti võrra üle rakenduskava suhtes kehtestatud kaasfinantseerimise määra. Suurendatud kaasfinantseerimismäära, mis ei tohi ületada 100%, kohaldatakse maksetaotluste suhtes, mis on seotud selle aruandeperioodiga, mil liikmesriik esitab taotluse, ning sellele järgnevate aruandeperioodidega, mil liikmesriigi puhul on täidetud mõni järgmistest tingimustest:

- (a) kui asjaomane liikmesriik on võtnud kasutusele euro, saab ta liidult makromajanduslikku finantsabi nõukogu määruse (EL) nr 407/2010 raames⁷;
 - (b) kui asjaomane liikmesriik ei ole võtnud kasutusele eurot, saab ta keskmise tähtajaga finantsabi nõukogu määruse (EÜ) nr 332/2002 raames⁸;
 - (c) liikmesriik saab finantsabi vastavalt Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingule.
2. Olenemata lõikest 1 ei tohi liidu toetus vahe- ja lõppmaksete kaudu olla suurem kui avaliku sektori toetus ja abifondist eraldatava toetuse maksimaalne summa, nagu on sätestatud komisjoni otsuses, millega rakenduskava heaks kiidetakse.

Artikkel 20

Abikõlblikkusperiood

1. Kulud on rakenduskavast toetuse saamiseks kõlblikud juhul, kui toetusesaajal on need tekkinud ja toetusesaaja on need tasunud ajavahemikus 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2022.
2. Toiminguid ei valita rakenduskavast toetuse saajaks juhul, kui need on füüsiliselt lõpetatud või täielikult ellu viidud enne, kui korraldusasutusele on esitatud rakenduskava alusel rahastamisaotlus, olenemata sellest, kas toetusesaaja on kõik asjassepuutuvad maksed ära teinud või mitte.
3. Käesolev artikkel ei piira komisjoni algatusel artiklis 25 sätestatud tehnilise abi abikõlblikkuse eeskirju.
4. Rakenduskava muutmise korral on muudatuse tõttu abikõlblikuks muutuvad kulud abikõlblikud ainult alates muudatustaotluse komisjonile esitamise kuupäevast.

Artikkel 21

Toimingute abikõlblikkus

1. Rakenduskavast toetust saavad toimingud peavad toimuma rakenduskavaga hõlmatud liikmesriigis.
2. Toiminguteks võib rakenduskavast toetust saada juhul, kui need on valitud õiglase ja läbipaistva menetluse abil ning rakenduskavaga kehtestatud kriteeriumide alusel.
3. Toiduaineid ja muid kaupu kodutute ja laste jaoks võivad osta partnerorganisatsioonid ise.

⁷ ELT L 118, 12.5.2010, lk 1.

⁸ EÜT L 53, 23.2.2002, lk 1.

Selliseid kaupu võib osta ka avaliku sektori asutus ja anda need partnerorganisatsioonidele tasuta, Sellisel juhul võib toiduaineid hankida määruse (EL) nr [ühise turukorralduse ühtne määrus] artikli 15 kohaselt kättesaadavaks tehtud sekkumisvarudest pärit toodete kasutuse, töötlemise või müügi teel, kui see on majanduslikust seisukohast kõige soodsam toimimisviis ja ei too kaasa asjatuid viivitusi toiduainete kättetoimetamisel partnerorganisatsioonidele. Taoliste varudega tehtud tehingutest saadud summasid kasutatakse enim puudustkannatavate isikute hüvanguks; neid ei kasutata käesoleva määruse artiklis 18 sätestatud liikmesriikide kaasrahastamiskohustuste vähendamiseks.

Selleks, et tagada sekkumisvarude ja nendest saadava tulu võimalikult tõhus kasutamine, rakendab komisjon menetlusi, mis on vastu võetud vastavalt määruse (EL) nr [ühise turukorralduse ühtne määrus] artikli 19 lõikele e, mille alusel võib käesoleva määruse kohaldamisel sekkumisvarudest pärit tooteid kasutada, töödelda või müüa.

4. Sellist materiaalet abi antakse enim puudustkannatavatele isikutele tasuta.
5. Toiminguid, milleks saadakse toetust abifondilt, ei toetata muudest liidu vahenditest.

Artikkel 22

Abi vormid

Liikmesriigid kasutavad abifondi abi andmiseks toetustena, hangetena või nende kombinatsioonina.

Artikkel 23

Toetuste vormid

1. Toetuste vormid on järgmised:
 - (a) tegelikult tehtud ja välja makstud abikõlblike kulude hüvitamine;
 - (b) hüvitamine ühikuhindade alusel;
 - (c) avaliku sektori toetuse ühekordsed summad, mis ei ületa 100 000 eurot;
 - (d) kindlasummaline rahastamine, mille korral kohaldatakse ühe või mitme konkreetse kulukategooria suhtes protsendimäära.
2. Lõikes 1 osutatud vorme võib kombineerida üksnes selliselt, et eri kulukategooriate või toimingute eri etappide jaoks kasutatakse eri toetusvorme.
3. Lõike 1 punktides b, c ja d osutatud kulud määratakse kindlaks alljärgneva põhjal:
 - (a) aus, õiglane ja kontrollitav arvutusmeetod, mis põhineb järgmisel:

- i) statistilised andmed või muu objektiivne teave; või
 - ii) toetusesaajate varasemat tegevust puudutavad kontrollitud andmed või nende tavapärane kuluarvestustavade rakendamine;
 - (b) meetodid ja vastavad ühikukulud, ühekordsed summad ja kindlad toetusmäärad, mida kohaldatakse sama tüüpi toimingute ja toetusesaajatega seotud toetuseskeemide suhtes, mida rahastab täielikult asjaomane liikmesriik;
 - (c) käesoleva määrusega kehtestatud määrad;
 - (d) juhul kui avaliku sektori toetus ei ületa 100 000 eurot, iga üksikjuhtumi puhul eraldi tehtud arvutused, lähtudes korraldusasutusega eelnevalt kokkulepitud esialgsest eelarvest.
4. VI jaotise kohaldamisel loetakse lõike 1 punktides b, c ja d osutatud vormis arvestatud summad toetusesaaja poolt kantud ja tasutud abikõlblikeks kuludeks.
5. Dokumendis, kus sätestatakse iga toimingu toetuse tingimused, sätestatakse ka meetod, mida tuleb rakendada toimingu kulude ja toetuse maksmise tingimuste määramisel.

Artikkel 24

Kulude abikõlblikkus

1. Rakenduskavast toetuse saamiseks on abikõlblikud järgmised kulud:
- (a) kodutute või laste jaoks toiduainete ja isiklikuks kasutuseks mõeldud esmatarbekaupade ostukulud;
 - (b) juhul kui toiduaineid või esmatarbekaupu kodututele ja lastele isiklikuks tarbimiseks ostab avaliku sektori asutus ja annab need partnerorganisatsioonidele, siis toiduainete ja tarbekaupade partnerorganisatsioonile kuuluvasse hoiukohta transportimise kulud, mida arvutatakse kindla määrana, mis on 1 % punktis a osutatud ostukuludest;
 - (c) partnerorganisatsioonile tekkinud haldus, transpordi ja hoiustamiskulud, mida arvutatakse kindla määrana, mis on 5 % punktis a osutatud ostukuludest;
 - (d) partnerorganisatsiooni kantud ja deklareeritud kulud otsese materiaalse abi osutamisel enim puudustkannatavate isikutele sotsiaalse kaasamise alase tegevuse raames; kulusid arvutatakse kindla määrana, mis on 5 % punktis a osutatud ostukuludest;
 - (e) vastavalt artiklile 25 kantud kulud.
2. Rakenduskavast toetuse saamise tingimustele ei vasta järgmised kulud:

- (a) laenuintress;
- (b) kasutatud kaupadega seotud kulud;
- (c) käibemaks. Käibemaksusummad on siiski toetuskõlblikud, kui nad ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi nõutavad ja kui neid maksab toetusesaaja, kes ei ole mittemaksukohustuslane nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ⁹ artikli 13 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 25

Tehniline abi

1. Abifond võib komisjoni algatusel või nimel 0,35 % piires selle iga-aastastest vahenditest rahastada käesoleva määruse rakendamiseks vajalikke ettevalmistus-, seire-, haldus-, tehnilise abi, auditeerimis-, teavitamis-, kontrolli- ja hindamismeetmeid, samuti artiklis 10 osutatud platvormiga seotud meetmeid.
2. Liikmesriikide algatusel võib rakenduskava 4 % piires abifondi iga-aastastest vahenditest rahastada käesoleva määruse rakendamiseks vajalikke ettevalmistus-, seire-, haldus-, tehnilise abi, auditeerimis-, teavitamis-, kontrolli- ja hindamismeetmeid. Abifond võib rahastada ka partnerorganisatsioonide suutlikkuse suurendamise ja tehnilise abi meetmeid.

V JAOTIS. JUHTIMINE JA KONTROLL

Artikkel 26

Liikmesriikide juhtimis- ja kontrollisüsteemide üldpõhimõtted

Juhtimis- ja kontrollisüsteemidega nähakse ette:

- (a) iga juhtimis- ja kontrolliorgani ülesannete kirjeldus ja nende ülesannete asutusesisene jaotus;
- (b) vastavus selliste organite omavaheliste ja organisatsioonide ülesannete lahususe põhimõttele;
- (c) deklareeritud kulude õigsuse ja korrapärasuse tagamise kord;
- (d) raamatupidamis- ja finantsandmete ning näitajaid käsitlevate andmete salvestamise, edastamise, järelevalve ja finantsaruandluse süsteemid elektroonilisel kujul;
- (e) aruandlus- ja järelevalvesüsteemid, kui vastutav asutus usaldab ülesannete täitmise mõnele teisele organile;

⁹

ELT L 347, 11.12.2006, lk.1.

- (f) juhtimis- ja kontrollisüsteemide toimimise auditeerimise kord;
- (g) piisava kontrollijälje tagamise süsteemid ja menetlused;
- (h) eeskirjade eiramise, sealhulgas pettuse ja põhjendamatult makstud summade ning kogunenud intressi tagasinõudmise, ennetamine, avastamine ja parandamine.

Artikkel 27

Liikmesriikide kohustused

1. Liikmesriigid täidavad juhtimise, kontrollimise ja auditeerimisega seotud kohustusi ning võtavad enda kanda finantsmääruses ja käesolevas määruses sätestatud ühise juhtimise eeskirjadest tuleneva vastutusala. Vastavalt ühise juhtimise põhimõttele vastutavad liikmesriigid rakenduskavade juhtimise ja kontrolli eest.
2. Liikmesriigid ennetavad, avastavad ja kõrvaldavad eeskirjade eiramisi ning nõuavad sisse liigselt makstud summad koos hilinenud maksete viivistega. Nad teatavad eeskirjade eiramisest komisjonile ning hoiavad komisjoni kursis haldus- ja kohtumenetluste käiguga.

Kui toetusesaajale alusetult makstud summasid ei ole võimalik sisse nõuda ja selle põhjuseks on liikmesriigi viga või hooletus, vastutab liikmesriik asjaomaste summade liidu üldeelarvesse tagasimaksmise eest.

Komisjonile antakse volitus võtta artikli 59 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse eeskirjad käesolevas lõikes sätestatud liikmesriikide kohustuste kohta.

3. Liikmesriigid kehtestavad ja rakendavad korra, mille kohaselt kaebusi, mis puudutavad abifondist kaasrahastatavate toimingute valimist või rakendamist kontrollitakse ja lahendatakse sõltumatult. Liikmesriigid teatavad taoliste kontrollide tulemustest komisjonile, kui komisjon seda taotleb.
4. Kogu liikmesriikide ja komisjoni vaheline ametlik teabevahetus toimub elektroonilise andmevahetussüsteemi kaudu, mis luuakse komisjoni poolt rakendusaktidega kehtestatavate tingimuste alusel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 60 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 28

Juhtimis- ja kontrolliasutuste määramine ja nende töö korraldus

1. Liikmesriik määrab korraldusasutuseks riikliku avaliku sektori asutuse.
2. Liikmesriik määrab sertifitseerimisasutuseks riikliku avaliku sektori asutuse, ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist.
3. Liikmesriik võib määrata korraldusasutuse, mis täidab ka sertifitseerimisasutuse ülesandeid.

4. Liikmesriik määrab auditeerimisasutuseks korraldus- ja sertifitseerimisasutusest täielikult sõltumatu riikliku avaliku sektori asutuse.
5. Vajaduse korral ja tingimusel, et järgitakse ülesannete lahususe põhimõtet, võivad korraldusasutus, sertifitseerimisasutus ja auditeerimisasutus kuuluda samasse avaliku sektori asutusse.
6. Liikmesriik võib määrata ühe või mitu vahendusasutust, mis täidavad teatavaid korraldus- või sertifitseerimisasutuse ülesandeid selle asutuse vastutusel. Korraldus- või sertifitseerimis- ja vahendusasutuste vastavasisulised omavahelised kokkulepped vormistatakse ametlikult kirjaliku dokumendina.
7. Liikmesriik või korraldusasutus võib usaldada rakenduskava mõne osa haldamise vahendusasutusele; selleks sõlmitakse vahendusasutuse ja liikmesriigi või korraldusasutuse vahel kirjalik leping. Vahendusasutus esitab tagatise enda maksevõime kohta ja pädevuse kohta nii asjaomases valdkonnas kui ka haldus- ja finantsjuhtimise alal.
8. Liikmesriik sätestab kirjalikult eeskirjad, millega reguleeritakse tema suhteid korraldus-, sertifitseerimis- ja auditeerimisasutusega, nende asutuste omavahelisi suhteid ning nende asutuste suhteid komisjoniga.

Artikkel 29

Korraldusasutuse ülesanded

1. Korraldusasutuse ülesanne on juhtida rakenduskava vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttele.
2. Rakenduskava juhtimisel teeb korraldusasutus järgmist:
 - (a) koostab iga-aastase ja lõpliku rakendusaruande ning esitab need komisjonile;
 - (b) teeb vahendusasutustele ja toetusesaajatele kättesaadavaks teabe, mis on oluline nende ülesannete täitmiseks ja toimingute teostamiseks;
 - (c) loob süsteemi, millega kirjendatakse ja salvestatakse elektrooniliselt andmed, mis on vajalikud järelevalveks, hindamiseks, finantsjuhtimiseks, kontrollimiseks ja auditeerimiseks;
 - (d) tagab, et punktis c osutatud andmed kogutakse, sisestatakse ja salvestatakse selles süsteemis kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ sätetega.
3. Toimingute valimisel korraldusasutus:
 - (a) koostab ja kohaldab asjakohaseid valikumenetlusi ning -kriteeriume, mis on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad;
 - (b) tagab, et valitud toiming:
 - i) kuulub abifondi ja rakenduskava rakendusalasasse;

- ii) vastab rakenduskavas ja artiklites 20, 21 ja 24 sätestatud kriteeriumidele;
 - iii) arvestab artikli 5 lõigetes 10, 11 ja 12 sätestatud põhimõtteid;
 - (c) esitab toetusesaajale dokumendi, milles kirjeldatakse iga toimingu toetuse tingimusi, sealhulgas erinõudeid toimingu raames pakutavate toodete või teenuste kohta, rahastamiskava ja teostamise tähtaega;
 - (d) veendub enne toimingu heakskiitmist, et toetusesaajal on haldus-, finants- ja toimumissuutlikkus punktis c määratletud tingimuste täitmiseks;
 - (e) veendub, et kui toiming on alanud enne rahastamistaotluse esitamist korraldusasutusele, on täidetud toimingut puudutavad olulised liidu ja siseriiklikud eeskirjad;
 - (f) määrab materiaalse abi liigid, mille alla toimingu kulud arvatakse.
4. Rakenduskava finantsjuhtimise ja -kontrolliga seotud korraldusasutus:
- (a) kontrollib, et kaasrahastatavad tooted on tarnitud ja teenused osutatud ning et toetusesaajad on deklareeritud kulud tasunud ning et kulud vastavad kohaldatavatele liidu ja riiklikele õigusnormidele, rakenduskavale ning toimingu toetuse tingimustele;
 - (b) tagab, et artikli 23 lõike 1 punkti a alusel hüvitatavate toimingute rakendamisse kaasatud toetusesaajad kasutavad eraldi raamatupidamissüsteemi või vastavaid raamatupidamiskode kõigi toiminguga seotud tehingute kohta;
 - (c) rakendab tõhusaid ja proportsionaalseid pettusevastaseid meetmeid, arvestades kindlakstehtud riske;
 - (d) loob menetlused, millega tagatakse, et kõiki kulusid ja auditeid puudutavaid dokumente, mida on vaja piisava kontrolljälje tagamiseks, hoitakse kooskõlas artikli 26 punkti g nõuetega;
 - (e) koostab juhtkonna kinnitava avalduse ja finantsmääruse artikli 56 lõike 5 punktides a ja b osutatud aastaaruande.
5. Lõike 4 punkti a alusel teostatav kontrollimine hõlmab järgmisi menetlusi:
- (a) toetusesaajate iga hüvitamistaotluse halduskontroll;
 - (b) kohapealne kontroll.
- Kohapealse kontrollimise sagedus ja ulatus peab olema proportsionaalne toimingule eraldatava avaliku sektori toetuse summa ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi tervikuna ohustava riski tasemega, mille auditeerimisasutus kontrollimiste ja auditite käigus kindlaks on teinud.
6. Üksikute toimingute kohapealseid kontrollimisi lõike 5 punkti b tähenduses võidakse teha valimi alusel.

7. Kui korraldusasutus on rakenduskava raames ühtlasi toetusesaaja, peab lõike 4 punktis a osutatud kontrollimiste korraldamisel tagama piisava ülesannete lahususe.
8. Komisjon võtab artikli 59 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse lõike 2 punktis c osutatud teabevahetuse üksikasjalikud eeskirjad.
9. Komisjon võtab artikli 59 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse lõike 4 punktis d osutatud kontrolljalje korda puudutavad eeskirjad.
10. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu lõike 4 punktis e osutatud juhtkonna kinnitava avalduse vormi. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 60 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 30

Sertifitseerimisasutuse ülesanded

Sertifitseerimisasutuse ülesanded on järgmised:

1. koostada ja esitada komisjonile maksetaotlusi ning tõendada, et need lähtuvad usaldusväärsetest raamatupidamissüsteemidest, rajanevad kontrollitavatel tõendavatel dokumentidel ning neid on kontrollinud korraldusasutus;
2. koostab finantsmääruse artikli 56 lõike 5 punkti a osutatud aastaaruande.
3. tõendada aastaaruannete terviklikkust, täpsust ja õigsust ning seda, et arvestuskannetesse kantud kulud vastavad kohaldatavatele liidu ja siseriiklikele eeskirjadele ning et need on tehtud seoses toimingutega, mis on rahastamiseks välja valitud vastavalt rakenduskava suhtes kohaldatavatele kriteeriumidele ning on vastavuses liidu ja siseriiklike eeskirjadega;
4. tagada sellise süsteemi olemasolu, milles kirjendatakse ja salvestatakse elektroonilisel kujul iga toimingu raamatupidamisandmikud ning mis toetab kõiki andmeid, mida on vaja, et koostada maksetaotlusi ja raamatupidamise aastaaruandeid, sealhulgas sissenõutavate summade, sissenõutud summade ning toimingu või rakenduskava kogu toetuse või selle osa tühistamise järel tühistatud summade andmikud;
5. maksetaotluste koostamise ja esitamise puhul tagada, et ta on saanud korraldusasutuselt piisavalt teavet kuludega seotud menetluste ja teostatud kontrollimiste kohta;
6. arvestada maksetaotluste koostamisel ja esitamisel kõikide auditeerimisasutuse poolt või tema vastutusel teostatud auditite tulemusi;
7. hoida elektroonilisel kujul raamatupidamisandmikke komisjonile deklareeritud kulude ja toetusesaajatele makstud vastava avaliku sektori toetuse kohta;
8. pidada arvestust sissenõutud summade ning toimingu või rakenduskava kogu toetuse või selle osa tühistamise järel tühistatud summade kohta. Sissenõutud summad

makstakse liidu üldeelarvesse tagasi enne rakenduskava lõpetamist, arvates need maha kulude järgmisest eelarvestusest.

Artikkel 31

Auditeerimisasutuse ülesanded

1. Auditeerimisasutus tagab, et auditeeritakse haldus- ja kontrollisüsteeme, sobivat toiminguvahetust ning raamatupidamise aastaaruandeid.

Komisjonile antakse volitus võtta artikli 59 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse tingimused, millele auditid peavad vastama.

2. Kui auditeid teostab asutus, mis ei ole auditeerimisasutus, tagab auditeerimisasutus, et taolisel asutusel on tegevuses vajalik sõltumatus.

3. Auditeerimisasutus tagab, et auditeerimisel võetakse arvesse rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardeid.

4. Auditeerimisasutus koostab kuue kuu jooksul rakenduskava vastuvõtmisest auditistrateegia auditite teostamiseks. Auditistrateegias kirjeldatakse auditeerimismetoodikat, toiminguauditite valimivõtumeetodit ja auditite kavandamist jooksuvaks aruandeaastaks ning kaheks järgmiseks aruandeaastaks. Auditistrateegiat ajakohastatakse igal aastal alates 2016. aastast kuni 2022. aastani (kaasa arvatud). Auditeerimisasutus esitab auditistrateegia komisjonile, kui viimane seda taotleb.

5. Auditeerimisasutus koostab:

- (a) audiitori järeldusotsuse vastavalt finantsmääruse artikli 56 lõikele 5;
- (b) iga-aastase kontrolliaruande, milles kirjeldatakse eelmise aruandeaasta vältel teostatud auditite tähelepanekuid.

Punkti b kohases aruandes kirjeldatakse juhtimis- ja kontrollisüsteemis tuvastatud puudusi ning rakendatud või rakendamiseks kavandatavaid parandusmeetmeid.

6. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu auditistrateegia, audiitori järeldusotsuse ja iga-aastase kontrolliaruande ning lisaks ka lõikes 4 osutatud valimimeetodi näidised. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 60 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

7. Rakenduseeskirjad komisjoni ametnike või komisjoni volitatud esindajate tehtud auditite jooksul kogutavate andmete kasutamise kohta võtab komisjon vastu artikli 60 punktis 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 32

Korraldus- ja sertifitseerimisasutuse määramise menetlus

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile korraldus- ja vajaduse korral sertifitseerimisasutuse määramisest kuue kuu jooksul rakenduskava vastuvõtmise otsuse tegemisest.
2. Lõikes 1 osutatud määramine põhineb auditaruandel ja audiitori järeldusotsusel, mille koostab sõltumatu auditeerimisasutus, kes hindab juhtimis- ja kontrollisüsteemi, sealhulgas vahendusasutuste rolli selles, ning süsteemi vastavust artiklitele 26, 27, 29 ja 30 kooskõlas sisekeskkonda, kontrollimeetmeid, teavet ja kommunikatsiooni ning järelevalvet puudutavate kriteeriumidega, mis komisjon on delegeeritud õigusaktidega kehtestanud vastavalt artiklile 59.
3. Sõltumatu auditeerimisasutus teeb oma tööd, võttes arvesse rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardeid.
4. Liikmesriigid võivad otsustada, et käesoleva määruse kohaldamisel loetakse määratuks korraldusasutus või sertifitseerimisasutus, mis on määratud ESFi kaasrahastatava rakenduskava teostamiseks määruse (EL) nr [vaesusevastast võitlust käsitlev määrus] alusel.

Komisjon võib kahe kuu jooksul lõikes 1 osutatud teatise kättesaamisest taotleda sõltumatu auditeerimisorgani aruannet ja järeldusotsust ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi kirjeldust.

Komisjon võib teha tähelepanekuid kahe kuu jooksul dokumentide kättesaamisest.

5. Liikmesriik teostab määratud asutuse järelevalvet ja tühistab tema määramise ametliku otsusega, kui ei täideta enam üht või enamat lõikes 2 osutatud kriteeriumi, välja arvatud juhul, kui katseaja jooksul, mille liikmesriik määrab sõltuvalt probleemi tõsidusest, võtab asutus vajalikke parandusmeetmeid. Liikmesriik teatab komisjonile viivitamata igast juhust, mil ta kehtestab määratud asutusele katseaja või otsustab määramise tühistada.

Artikkel 33

Komisjoni volitused ja vastutusalad

1. Komisjon veendub kättesaadava teabe, sealhulgas korraldus- ja sertifitseerimisasutuse määramist puudutava teabe, juhtkonna iga-aastase kinnitava avalduse, iga-aastaste kontrolliaruannete, iga-aastase audiitori järeldusotsuse, rakendamise aastaaruande ja riiklike ning liidu asutuste auditite alusel, et liikmesriigid on loonud juhtimis- ja kontrollisüsteemid, mis vastavad käesolevale määrusele ja et need süsteemid toimivad rakenduskava teostamise ajal tõhusalt.
2. Piiramata liikmesriikide teostatavate auditite kohaldamist, võivad komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad teostada kohapealseid auditeid või kontrollimisi, teatades sellest piisavalt ette. Taolised auditid võivad hõlmata rakenduskava või selle osa juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusa toimimise kontrolli ning toimingute või rakenduskavade usaldusväärse finantsjuhtimise hindamist. Taolistes auditites võivad osaleda liikmesriikide ametnikud või volitatud esindajad.

Komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad, kes on nõuetekohaselt volitatud kohapealseid auditeid teostama, peavad pääsena ligi kõikidele abifondist toetatavate toimingutega või juhtimis- ja kontrollisüsteemiga seotud andmikele, dokumentidele ja metaandmetele, olenemata kandjast, millele need on salvestatud. Liikmesriigid esitavad komisjonile taotluse alusel selliste andmike, dokumentide ja metaandmete koopiaid.

Käesolevas lõikes kirjeldatud õigused ei mõjuta siseriiklike õigusnormide kohaldamist, milles teatavate toimingute tegemise õigus on siseriiklike õigusaktidega selleks määratud ametnikel. Komisjoni ametnikud ja volitatud esindajad ei osale muu hulgas liikmesriigi õigussätete raames koduvisiitidel ega isikute ametlikul küsitlemisel. Neil on siiski juurdepääs sel teel saadud teabele.

3. Komisjon võib liikmesriigilt nõuda meetmete võtmist, mis on vajalikud juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusa toimimise või kulutuste nõuetekohasuse tagamiseks kooskõlas käesoleva määrusega.
4. Komisjon võib liikmesriigilt nõuda abifondist rahastatavate toimingute valiku või rakendamise või juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimise kohta komisjonile esitatud kaebuse kontrollimist.

Artikkel 34

Koostöö auditeerimisasutustega

1. Komisjon teeb auditeerimisasutustega koostööd nende auditeerimiskavade ja -meetodite koordineerimiseks ning annab neile viivitamata teada juhtimis- ja kontrollisüsteemide auditite tulemustest.
2. Komisjon ja auditeerimisasutus kohtuvad korrapäraselt ning vähemalt kord aastas, kui ei ole lepitud kokku teisiti, et tutvuda iga-aastase kontrolliaruande ja auditiarvamuse ja auditistrateegiaga ning vahetada arvamusi juhtimis- ja kontrollisüsteemide täiustamisega seotud küsimustes.

VI JAOTIS. FINANTSJUHTIMINE, RAAMATUPIDAMISARVESTUSE KONTROLL JA HEAKSKIITMINE, FINANTSKORREKTSIOONID NING KULUKOHUSTUSTEST VABASTAMINE

Peatükk 1 Finantsjuhtimine

Artikkel 35

Eelarvelised kulukohustused

Liidu eelarvelised kulukohustused iga rakenduskava suhtes määratakse iga-aastaste osamaksetega ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020. Komisjoni otsus, millega rakenduskava vastu võetakse, kujutab endast rahastamisotsust finantsmääruse

artikli 81 lõike 2 tähenduses, ning kui see on asjaomasele liikmesriigile teatavaks tehtud, siis ka juriidilist kulukohustust finantsmääruse tähenduses.

Esimese osamakse eelarveline kulukohustus võetakse pärast seda, kui komisjon on rakenduskava heaks kiitnud.

Järgnevate osamaksete eelarvelised kulukohustused võtab komisjon igal aastal enne 1. maid, lähtudes teises lõigus osutatud otsusest, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse finantsmääruse artiklit 13.

Artikkel 36

Komisjoni tehtud väljamaksed

1. Komisjon teeb abifondist toetuse osamakseid igale rakenduskavale kooskõlas eelarveassigneeringutega ja vabade vahendite olemasolul. Iga makse kirjendatakse abifondi varaseimatele avatud eelarvelistele kulukohustustele.
2. Maksed tehakse eel- ja vahemaksetena, vajaduse korral aastabilansi maksena ning lõppmaksena.

Artikkel 37

Vahemaksed ning aastabilansi- ja lõppmakse tegemine

1. Komisjon hüvitab vahemaksetena 90 % summast, mis saadakse, kui maksetaotlusse kantud avaliku sektori abikõlblikele kuludele kohaldatakse rakenduskava vastuvõtmise otsuses sätestatud kaasrahastamise määra. Aastabilanss määratakse kooskõlas artikli 47 lõikega 2.
2. Olenemata artiklist 19 ei tohi liidu toetus vahe- ja lõppmaksete kaudu olla suurem kui abifondist eraldatava toetuse maksimaalne summa, nagu on sätestatud komisjoni otsuses, millega rakenduskava heaks kiidetakse.
3. Komisjoni eelmaksete ja vahemaksete ning komisjoni aastabilansi kumulatiivsumma ei tohi ületada 95 % abifondi toetusest rakenduskavale.
4. Kui saavutatakse ülempiir 95 %, jätkavad liikmesriigid maksetaotluste edastamist komisjonile.

Artikkel 38

Maksetaotlused komisjonile

1. Komisjonile esitatavas maksetaotluses esitatakse kogu teave, mida on komisjonil vaja raamatupidamisaruannete koostamiseks kooskõlas finantsmääruse artikli 65 lõikega 1.

2. Maksetaotlustes peab kogu rakenduskava kohta ja artikli 25 lõikes 2 osutatud tehnilise abi kohta sisalduma:
 - (a) toimingute rakendamisel toetusesaajate poolt kantud ja makstud abikõlblike kulude summat, nagu see on sertifitseerimisasutuste arvestuskannetes kirjendatud;
 - (b) toimingute rakendamisel saadud avaliku sektori abikõlblike kulusid, nagu need on sertifitseerimisasutuste arvestuskannetes kirjendatud;
 - (c) vastavat abikõlblikku avaliku sektori panust, mis on toetusesaajatele makstud, nagu see on sertifitseerimisasutuste arvestuskannetes kirjendatud.
3. Maksetaotlusse kantud kulutusi tõendatakse maksekviitungitega või samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumentidega. Artikli 23 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud toetusvormide korral on maksetaotlusse kantavateks summadeks korraldusasutuse poolt toetusesaajale makstud summad.
4. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu maksetaotluste vormi. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 60 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 39

Toetusesaajatele makstavad toetused

1. Korraldusasutus tagab, et partnerorganisatsioonidest toetusesaajad saavad toetust rahavoona, mis võimaldab neil oma toiminguid nõuetekohaselt läbi viia.
2. Korraldusasutus tagab, et toetusesaajad saavad avaliku sektori toetuse kogusumma kätte võimalikult kiiresti ja täiel määral ning igal juhul enne vastavate kulude lisamist maksetaotlusse. Sellest summast ei arvata midagi maha ega peeta kinni täiendavaid erimakse ega muid samaväärse toimega makse, mis võiksid neid summasid toetusesaajate jaoks vähendada.

Artikkel 40

Euro kasutamine

1. Liikmesriigi esitatud rakenduskavas sätestatud summade, kuluaruannete, maksetaotluste, raamatupidamise aastaaruannete ning iga-aastastes ja lõplikes rakendusaruannetes esitatud kulude vääring on euro.
2. Liikmesriigid, kes ei ole maksetaotluse esitamise päevaks eurot kasutusele võtnud, konverteerivad riigi vääringus tehtud kulud eurodesse. See summa konverteeritakse eurodesse, kasutades komisjoni selle kuu raamatupidamise vahetuskurssi, millal kulu kanti korraldusasutuse raamatupidamisarvestusse. Komisjon avaldab konverteerimiskursi igakuiselt elektrooniliselt.

3. Kui liikmesriik võtab kasutusele euro, kohaldatakse lõikes 1 sätestatud konverteerimiskorda jätkuvalt kõikide kulude suhtes, mille korraldusasutus on raamatupidamisarvestusse kandnud enne riigi vääringu ja euro vahelise kindlaksmääratud konverteerimiskursi jõustumise kuupäeva.

Artikkel 41

Maksed ja eelmaksete tasaarveldamine

1. Pärast rakenduskava vastuvõtmise otsust teeb komisjon eelmakse 11 % ulatuses abifondi toetusest asjaomasele rakenduskavale.
2. Eelmakseid kasutatakse ainult maksete tegemiseks toetusesaajatele rakenduskava rakendamisel. Need tehakse vastutavale asutusele sellel otstarbel viivitamatult kättesaadavaks.
3. Kui asjaomase rakenduskavaga seotud maksetaotlust ei ole saadetud 24 kuu jooksul alates kuupäevast, mil komisjon tegi esimese eelmakse, makstakse kogu eelmaksena tasutud summa komisjonile tagasi. Selline tagasimakse ei mõjuta ühenduse toetust asjaomasele rakenduskavale.
4. Esialgse eelmaksena makstud summad kantakse komisjoni raamatupidamisarvestusest välja tervikuna hiljemalt pärast rakenduskava lõpetamist.

Artikkel 42

Tähtaeg vahemaksetaotluste esitamiseks ja tasumiseks

1. Sertifitseerimisasutus esitab korrapäraselt vahemaksetaotluse, mis hõlmab summasid, mis on kirjendatud tema arvestuskannetes 30. juunil lõppeval aruandeaastal toetusesaajatele tasutud avaliku sektori toetusena.
2. Sertifitseerimisasutus esitab lõpliku vahemaksetaotluse 31. juuliks pärast eelmise aruandeaasta lõppu ja igal juhul enne järgmise aruandeaasta esimest vahemaksetaotlust.
3. Esimest vahemakse taotlust ei saa esitada enne, kui komisjonile on teatatud korraldusasutuse ja sertifitseerimisasutuse määramisest vastavalt artikli 32 lõikele 1.
4. Vahemakseid ei saa teha rakenduskavale, mille kohta ei ole komisjonile saadetud rakendamise aastaaruannet vastavalt artiklile 11.
5. Vabade vahendite olemasolul teeb komisjon vahemaksed hiljemalt 60 päeva jooksul pärast kuupäeva, mil maksetaotlus komisjonis registreeritakse.

Artikkel 43

Maksetähtaja edasilükkamine

1. Volitatud eelarvevahendite käsutaja finantsmääruse tähenduses võib vahemakse nõude maksetähtaja maksimaalselt üheksaks kuuks edasi lükata järgmistel tingimustel:
 - (a) kui liikmesriigi või liidu auditeerimisasutuse andmetel on tõendeid, mis võimaldavad väita, et juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises on märkimisväärsed puudusi;
 - (b) volitatud eelarvevahendite käsutaja peab korraldama täiendava kontrollimise pärast temani jõudnud teavet, et tõendatud kuluaruandes sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, millel on rängad rahalised tagajärjed;
 - (c) jäetakse esitamata üks artikli 45 lõikes 1 nõutavatest dokumentidest.
2. Volitatud eelarvevahendite käsutaja võib piirata edasilükkamist nii, et see puudutab ainult kulude seda osa, mis on hõlmatud lõikes 1 osutatud asjaoludega seotud maksenõudega. Volitatud eelarvevahendite käsutaja teatab liikmesriigile ja korraldusasutusele viivitamata edasilükkamise põhjusest ja palub neil olukorda parandada. Volitatud eelarvevahendite käsutaja lõpetab edasilükkamise niipea, kui on võetud vajalikud meetmed.

Artikkel 44

Maksete peatamine

1. Komisjon võib vahemaksed täielikult või osaliselt peatada järgmistel juhtudel:
 - (a) rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemis on suuri puudusi, mille suhtes ei ole rakendatud parandusmeetmeid;
 - (b) tõendatud kuluaruandes sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, millel on rängad rahalised tagajärjed, mida ei ole kõrvaldatud;
 - (c) liikmesriik ei ole rakendanud vajalikke meetmeid olukorra parandamiseks, mis on tinginud artikli 43 kohase edasilükkamise;
 - (d) järelevalvesüsteemi kvaliteedis ja usaldusväärsuses või andmetes näitajate kohta on suuri puudusi;
2. Komisjon võib otsustada rakendusaktide alusel peatada kõik vahemaksed või osa nendest pärast seda, kui ta on andnud liikmesriigile võimaluse esitada oma tähelepanekud.
3. Komisjon lõpetab kõikide või mõnede vahemaksete peatamise, kui liikmesriik on rakendanud peatamise lõpetamiseks vajalikud meetmed.

Peatükk 2. Raamatupidamisarvestuse kontroll ja heakskiitmine

Artikkel 45

Andmete esitamine

1. Alates aastast 2015 kuni aastani 2022 (k.a) esitavad määratud asutused majandusaasta lõpule järgnenud aasta 15. veebruariks komisjonile järgmised dokumendid ja teabe kooskõlas finantsmääruse artikliga 56:
 - (a) vastavalt artiklile 32 akrediteeritud asjaomaste asutuste tõendatud raamatupidamise aastaaruanded, nagu on osutatud finantsmääruse artikli 56 lõikes 5;
 - (b) juhtkonna kinnitav avaldus, nagu on osutatud finantsmääruse artikli 56 lõikes 5;
 - (c) iga-aastane kokkuvõte lõplikest audititest ja tehtud kontrollimistest, sealhulgas tuvastatud vigade ja nõrkuste olemuse ja ulatuse analüüs ning võetud või kavandatud parandusmeetmed;
 - (d) määratud sõltumatu auditeerimisorgani koostatud audiitori järeldusotsus, nagu on osutatud finantsmääruse artikli 56 lõikes 5, ning kontrolliaruanne, milles kirjeldatakse järeldusotsuses käsitletud aruandeaasta suhtes tehtud auditite tähelepanekuid.
2. Komisjoni taotlusel esitab liikmesriik komisjonile täiendavat teavet. Kui liikmesriik ei esita soovitud teavet tähtajaks, mille komisjon esitamiseks on määranud, võib komisjon teha oma otsuse raamatupidamisarvestuse heakskiitmise kohta tema valduses olevate andmete põhjal.

Artikkel 46

Raamatupidamisaruannete sisu

1. Iga rakenduskava tõendatud raamatupidamise aastaaruanded hõlmavad aruandeaastat ja sisaldavad kogu rakenduskava kohta ja artikli 25 lõikes 2 osutatud tehnilise abi kohta järgmist:
 - (a) toimingute rakendamisel toetusesaajate kantud ja makstud abikõlblike kulude kogusummat, nagu see on sertifitseerimisasutuse arvestuskannetes kirjendatud, toimingute rakendamisel kantud avaliku sektori abikõlblike kulude kogusummat ja vastavat toetusesaajatele makstud avaliku sektori abikõlbliku toetuse summat;
 - (b) aruandeaasta jooksul tühistatud ja sissenõutud summasid, aruandeaasta lõpu seisuga sissenõudmisele kuuluvaid summasid ja summasid, mida ei ole võimalik tagasi saada;

- (c) punktist a lähtuvalt teatavaks tehtud kulude ja sama aruandeaasta maksetaotlustel deklareeritud kulude vastavusse viimist koos mis tahes erinevuste selgitusega.
2. Sertifitseerimisasutus võib määrata raamatupidamisarvestuses eraldise, mis ei ületa 5 % kogukuludest maksetaotlustel, mis on esitatud konkreetse aruandeaasta kohta, kui auditeerimisasutusel on kulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta menetlus pooleli. Selle eraldise summa arvatakse välja lõike 1 punktis a osutatud abikõlblike kulude kogusummast. Summad arvatakse lõplikult sisse järgmise aasta igaaastastesse raamatupidamisannetesse või neist välja.

Artikkel 47

Raamatupidamisarvestuse kontroll ja heakskiitmine

1. Aruandeperioodi lõpule järgnenud aasta 30. aprilliks teeb komisjon otsuse rakenduskava jaoks artikli 28 kohaselt määratud asutuste raamatupidamisarvestuse heakskiitmise kohta. Raamatupidamisarvestuse heakskiitmise otsus hõlmab esitatud raamatupidamisaruannete terviklikkust, täpsust ning õigsust ega piira edaspidiste finantskorrektsioonide kohaldamist.
2. Abifondist aruandeaastal tasumisele kuuluva summa arvutamiseks võtab komisjon arvesse:
 - (a) artikli 46 lõike 1 punktis a osutatud arvestuskannetes kirjendatud, toimingute rakendamisel kantud avaliku sektori abikõlblike kulusid, millele kohaldatakse artiklis 18 määratletud kaasrahastamismäära;
 - (b) komisjoni poolt selle aruandeaasta jooksul tehtud maksete kogusummat, mis koosneb vahemaksete summadest, mille komisjon on tasunud vastavalt artikli 37 lõikele 1 ja artiklile 19.
3. Raamatupidamisarvestuse heakskiidu tulemusena liikmesriigilt tagasinõudmisele kuuluva aastase jääksumma kohta esitab komisjon sissenõudekorralduse. Liikmesriigile tasuda tulev aastane jääksumma liidetakse järgmisele vahemaksele, mille komisjon teeb pärast raamatupidamise kontrolli ja heakskiitu.
4. Kui liikmesriigist tingitud põhjustel ei ole komisjonil võimalik raamatupidamisarvestust heaks kiita aruandeaasta lõpule järgnenud aasta 30. aprilliks, teatab komisjon liikmesriigile meetmetest, mis tuleb korraldus- või auditeerimisasutusel rakendada, või täiendavatest juurdlustest, mille teostamist komisjon kavandab artikli 33 lõigete 2 ja 3 alusel.
5. Komisjon tasub aastabilansi lähtuvalt raamatupidamisarvestuses deklareeritud kuludest, millest arvatakse maha komisjonile deklareeritud kulude suhtes tehtud eraldis, mille suhtes korraldatakse auditeerimisasutuses ärakuulamismenetlus.

Artikkel 48

Dokumentide kättesaadavus

1. Korraldusasutus tagab, et toiminguid puudutavad tõendavad dokumendid tehakse komisjonile ja Euroopa Kontrollikoja taotluse korral kättesaadavaks kolme aasta vältel. Kolmeaastane periood algab selle aasta 31. detsembril, mil komisjon teeb raamatupidamisarvestuse heakskiitmise otsuse vastavalt artiklile 47, või hiljemalt lõppmaksete tasumise kuupäevast.

Kolmeaastane periood katkestatakse kas haldus- ja kohtumenetluste korral või komisjoni nõuetekohaselt põhjendatud taotluse alusel.

2. Dokumente säilitatakse kas originaalide või originaalide tõestatud koopiate kujul või üldtunnustatud andmekandjatel, sealhulgas originaaldokumentide elektrooniliste versioonide või üksnes elektroonilises versioonis dokumentide kujul.
3. Dokumente säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada, ainult seni, kuni see on vajalik andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärkide jaoks.
4. Komisjonile antakse volitus võtta artikli 59 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse, milliseid andmekandjaid võib lugeda üldtunnustatuks.
5. Menetluse, millega tunnistatakse üldtunnustatud andmekandjatel säilitatavate dokumentide vastavust originaaldokumendile, näevad ette siseriiklikud ametiasutused ning see tagab, et säilitatavad versioonid on kooskõlas riiklike juriidiliste nõuetega ja neid saab auditeerimisel kasutada.
6. Kui dokumendid on olemas üksnes elektroonilisel kujul, peavad kasutatavad arvutisüsteemid vastama tunnistatud turvanormidele, mis tagavad säilitatavate dokumentide vastavuse riiklikele juriidilistele nõuetele ja võimaluse neid auditeerimisel kasutada.

Artikkel 49

Lõpetamisdokumentide esitamine ja lõppmaksete tasumine

1. Liikmesriigid esitavad 30. septembriks 2023 järgmised dokumendid:
 - (a) lõppmaksetaotlus;
 - (b) rakenduskava lõplik rakendusaruanne ning
 - (c) dokumendid artikli 45 lõikes 1 osutatud viimase aruandeaasta kohta (1. juulist 2022 kuni 30. juunini 2023).
2. Lõppmaksed tasutakse hiljemalt kolme kuu jooksul pärast viimase aruandeaasta raamatupidamisaruande heakskiitmise kuupäeva või ühe kuu jooksul pärast rakenduskava lõpliku rakendussaruande vastuvõtmise kuupäeva, olenevalt sellest, kumb tähtpäev on hilisem.

Peatükk 3. Finantskorrektsioonid ja sissenõudmised

Artikkel 50

Liikmesriikide tehtavad finantskorrektsioonid

1. Eeskirjade eiramise uurimine ja nõutavate finantskorrektsioonide ning tagasinõudmiste tegemine on esmajoonel liikmesriikide ülesanne. Süstemaatilise eeskirjade eiramise korral laiendab liikmesriik uurimist, et see hõlmaks kõiki toiminguid, mida eeskirjade eiramine võib mõjutada.
2. Liikmesriik teeb toimingutes või rakenduskavades avastatud üksiku või süstemaatilise eeskirjade eiramisega seoses nõutavad finantskorrektsioonid. Finantskorrektsioonid seisnevad avaliku sektori toetuse täielikus või osalises tühistamises toimingule või rakenduskavale. Liikmesriik võtab arvesse eeskirjade eiramise olemust ja keerukust ning abifondile tekitatud rahalist kahju ja kohaldab proportsionaalseid korrektsioone. Korraldusasutus kirjendab finantskorrektsioonid selle aruandeaasta raamatupidamisaruannetesse, mille jooksul tühistamine otsustatakse.
3. Abifondi toetuse osamakseid, mis tühistatakse kooskõlas lõikega 2, võib liikmesriik kasutada uuesti asjaomase rakenduskava piires sõltuvalt lõikest 4.
4. Toetuse osamakset, mis tühistatakse kooskõlas lõikega 2, ei või kasutada uuesti ühegi toimingu tarvis, millele on kohaldatud korrektsiooni, või kui finantskorrektsioon tehakse süstemaatilise eeskirjade eiramise eest, siis mitte ühegi toimingu tarvis, mida see süstemaatiline eeskirjade eiramine puudutas.
5. Komisjoni finantskorrektsioon ei piira liikmesriigi kohustust nõuda tagasimakseid sisse käesoleva artikli alusel.

Artikkel 51

Komisjoni tehtavad finantskorrektsioonid

1. Komisjon teeb finantskorrektsioone rakendusaktide abil, tühistades osa liidu eraldisest rakenduskavale või kogu sellise eraldise ning nõudes liikmesriigilt summad tagasi, et välistada liidu vahenditest selliste kulutuste finantseerimine, mis rikuvad liidu või liikmesriigi seadusi, sealhulgas seoses komisjoni või Euroopa Kontrollikoja tuvastatud vajakajäämistega liikmesriikide juhtimis- ja kontrollisüsteemides.
2. Kohalduva liidu või riiklike seaduste rikkumisega kaasneb finantskorrektsioon ainult juhul, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
 - (a) rikkumine on mõjutanud või oleks mõjutanud korraldusasutuse otsust toimingu väljavalimise kohta abifondist toetuse saamiseks;

- (b) rikkumine on mõjutanud või oleks võinud mõjutada kulude summat, mis deklareeriti hüvitamiseks liidu eelarvest.

Artikkel 52

Komisjoni finantskorrektsioonide kriteeriumid

1. Komisjon teeb finantskorrektsioone, kui ta leiab pärast vajalikke kontrollitoiminguid, et
 - (a) rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemis on suuri puudusi, mis ohustavad rakenduskavale juba antud liidu toetust;
 - (b) liikmesriik ei ole enne käesolevas lõikes sätestatud korrektsioonimenetluse alustamist täitnud artiklist 50 tulenevaid kohustusi;
 - (c) maksetaotluses sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, mida liikmesriik ei ole enne käesolevas lõikes sätestatud korrektsioonimenetluse alustamist kõrvaldanud.

Komisjon teeb finantskorrektsioone igal avastatud eeskirjade eiramise juhtumil eraldi, arvestades seejuures, kas eeskirjade eiramine on süstemaatiline. Kui abifondilt sisse nõutud eeskirjade eiramisega seotud kulude summat ei ole võimalik täpselt kvantifitseerida, kohaldab komisjon ühtse määraga või ekstrapoleeritud finantskorrektsioone.

2. Lõikest 1 tuleneva korrektsiooni summa kohta otsuse tegemisel võtab komisjon arvesse eeskirjade eiramise olemust ja raskusastet ning rakenduskavas leitud juhtimis- ja kontrollisüsteemide puuduste ulatust ja rahalisi tagajärgi.
3. Kui komisjoni seisukoha aluseks on aruanded audiitoritelt, kes ei ole tema enda talitustest, teeb ta oma järeldused rahaliste tagajärgede kohta pärast seda, kui on tutvunud asjaomase liikmesriigi poolt artikli 50 lõike 2 alusel võetud meetmetega, artikli 27 lõike 2 alusel saadetud teadetega ja liikmesriigi vastustega.
4. Komisjonile antakse volitus võtta artikli 59 kohaselt vastu delegeeritud akte, millega kehtestatakse kohaldatava finantskorrektsiooni taseme määramise kriteeriumid.

Artikkel 53

Komisjoni finantskorrektsioonide tegemise menetlus

1. Enne finantskorrektsiooni üle otsuse tegemist käivitab komisjon menetluse, teatades liikmesriigile kontrollimisjärgsed esialgsed järeldused ning paludes liikmesriigil avaldada oma seisukohad kahe kuu jooksul.
2. Kui komisjon pakub välja finantskorrektsioonid ekstrapolatsiooni või kindla määra põhjal, antakse liikmesriigile võimalus tõendada asjaomase dokumentatsiooni läbivaatamise abil, et eeskirjade eiramise tegelik ulatus on komisjoni hinnatust väiksem. Kokkuleppel komisjoniga võib liikmesriik piirata läbivaatamise ulatust

üksnes asjaomaste dokumentide asjakohase osa või valimiga. Selliseks läbivaatamiseks lubatud aeg on kõige rohkem kaks kuud pärast lõikes 1 osutatud kahekuulist ajavahemikku, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.

3. Komisjon võtab arvesse kõiki tõendeid, mille liikmesriik on esitanud lõigetes 1 ja 2 sätestatud tähtaegade jooksul.
4. Kui liikmesriik ei aktsepteeri komisjoni esialgseid järeldusi, kutsub komisjon liikmesriigi ärakuulamisele, tagamaks, et komisjonile on kättesaadav kogu asjakohane teave ja kõik seisukohad, millele rajada järeldus finantskorrektsiooni kohaldamise kohta.
5. Finantskorrektsioonide tegemiseks võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsuse kuue kuu jooksul alates ärakuulamise kuupäevast või lisateabe saamise kuupäevast, kui liikmesriik nõustub ärakuulamise järel sellist lisateavet esitama. Komisjon võtab arvesse kõiki menetluse käigus esitatud andmeid ja tähelepanekuid. Kui ärakuulamist ei toimu, hakatakse kuuekuulist ajavahemikku arvestama kaks kuud pärast seda, kui komisjon on saatnud liikmesriigile kutse ärakuulamisele.
6. Kui komisjon või Euroopa Kontrollikoda tuvastab komisjonile saadetud raamatupidamise aastaaruandeid mõjutava eeskirjade eiramise, vähendab sellest tulenev finantskorrektsioon abifondi toetust rakenduskavale.

Artikkel 54

Tagasimaksed liidu eelarvesse. Sissenõudmine

1. Tagasimaksed Euroopa Liidu üldeelarvesse tuleb teha enne tähtpäeva, mis on näidatud finantsmääruse artikli 77 alusel koostatud sissenõudekorralduses. See tähtpäev on korralduse väljastamise kuule järgneva teise kuu viimane päev.
2. Iga hilinenud tagasimakse puhul makstakse viivist, mida hakatakse arvestama alates tähtpäevast ja mis lõpeb makse tegeliku tegemise päeval. Sellise viivise määr on poolteist protsendipunkti kõrgem kui määr, mida Euroopa Keskpank kohaldab oma põhiliste refinantseerimistehingute puhul selle kuu esimesel tööpäeval, millesse tähtpäev langeb.

Artikkel 55

Rakenduskavade proportsionaalne kontroll

1. Toimingutele, mille abikõlblikud kulud kokku ei ületa 100 000 eurot, tehakse enne artiklis 47 sätestatud kõikide kulude kontrollimist kõige rohkem üks audit, mille teostab kas auditeerimisasutus või komisjon. Muudele toimingutele tehakse enne artiklis 47 sätestatud kõikide kulude kontrollimist kõige rohkem üks audit aruandeaastas ning auditi teostab kas auditeerimisasutus või komisjon. Käesolevad sätted ei piira lõigete 5 ja 6 kohaldamist.

2. Toimingu auditeerimine võib hõlmata selle kõiki etappe ja jaotusahela kõiki tasandeid; küll aga kontrollita lõplikke toetusesaajaid, välja arvatud juhul, kui riskihindamisega tuvastatakse eeskirjade eiramise või pettuse konkreetne oht.
3. Kui rakenduskava kõige viimatisest audiitori järeldusotsusest ilmneb, et suuri puudusi ei ole, võib komisjon leppida artikli 34 lõikes 2 osutatud järgmisel kohtumisel auditeerimisasutusega kokku, et nõutava auditeerimise taset võib vähendada, nii et see on tuvastatud tõenäosusega proportsionaalne. Taolistel juhtudel ei teosta komisjon oma kohapealseid auditeid, kui ei ole tõendeid, mis võimaldavad väita, et juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises on märkimisväärsed puudusi, mis mõjutavad komisjonile deklareeritud kulusid aruandeaastal, mille raamatupidamisarvestuse kohta on tehtud heakskiitmise otsus.
4. Kui komisjon leiab, et ta võib rakenduskava puhul kasutada auditeerimisasutuse järeldusotsust, võib ta leppida auditeerimisasutusega kokku piirata oma kohapealseid auditeid ja auditeerida auditeerimisasutuse tööd, kui ei ole tõendeid puudustest auditeerimisasutuse töös aruandeaastal, mille raamatupidamisarvestuse kohta on tehtud heakskiitmise otsus.
5. Auditeerimisasutus ja komisjon võivad teostada toimingute auditeid mil iganes riskihindamisega tuvastatakse konkreetne eeskirjade eiramise või pettuse oht või kui on tõendeid suurtest puudustest rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemis ning kolme aasta jooksul pärast rakenduskava kõikide kulude lõpetamist artikli 47 kohaselt auditivalimi raames.
6. Komisjon võib igal ajal auditeerimisasutuse töö hindamise otstarbel teostada toimingute auditeid, korrates selleks asjaomast auditeerimistegevust.

Peatükk 4. Kulukohustustest vabastamine

Artikkel 56

Kulukohustustest vabastamise eeskirjad

1. Komisjon vabastab kohustusest summad, mis arvutatakse rakenduskavale teise lõigu kohaselt ning mida ei ole eelmaksete ja iga-aastaste eelmaksete, vahemaksete ja aastabilansimakse tegemiseks ära kasutatud 31. detsembriks teisel majandusaastal, mis järgneb rakenduskava alusel eelarvelise kulukohustuse võtmise aastale, või mille kohta ei ole artikli 42 alusel saadetud artikli 38 kohaselt koostatud maksetaotlust.

Kulukohustustest vabastamise jaoks arvutab komisjon asjaomase summa, liites kõigile perioodi 2015–2020 eelarvelistele kulukohustustele ühe kuuendiku iga-aastastest eelarvelistest kulukohustustest, mis on seotud 2014. aasta kogutoetusega.
2. Erandina lõike 1 esimesest lõigust ei kohaldata kulukohustustest vabastamise tähtaegu iga-aastaste eelarveliste kulukohustuste suhtes, mis on seotud 2014. aasta kogutoetusega.

3. Kui esimene iga-aastane eelarveline kulukohustus on seotud 2015. aasta kogutoetusega, siis erandina lõikest 1 ei kohaldata kulukohustustest vabastamise tähtaegu iga-aastaste eelarveliste kulukohustuste suhtes, mis on seotud 2015. aasta kogutoetusega. Sellistel juhtudel arvutab komisjon lõike 1 esimese lõigu summa, liites kõigile perioodi 2016–2020 eelarvelistele kulukohustustele ühe viiendiku iga-aastastest eelarvelistest kulukohustustest, mis on seotud 2015. aasta kogutoetusega.
4. Kulukohustused, mis on 31. detsembril 2022 veel avatud, vabastatakse, kui komisjonile ei ole 30. septembriks 2023 esitatud artikli 47 lõike 2 alusel nõutavaid dokumente.

Artikkel 57

Erand kulukohustustest vabastamisel

1. Kulukohustustest vabastamisega seotud summat vähendatakse summade võrra, mida vastutaval asutusel ei ole olnud võimalik komisjonile deklareerida järgmistel põhjustel:
 - (a) toimingud on peatatud kohtumenetluse või halduskaebusega, millel on peatav toime, või
 - (b) vääramatu jõud, mis mõjutab oluliselt kogu rakenduskava või selle osa elluviimist. Vääramatut jõudu põhjusena esitavad riiklikud ametiasutused peavad tõendama selle vääramatu jõu otsest mõju kogu rakenduskava või selle osa rakendamisele.
 - (c) Vähendamist võib taotleda ühe korra, kui peatamine või vääramatu jõud on kestnud kuni ühe aasta, või mitu korda vastavalt vääramatu jõu kestusele või aastate arvule alates sellise kohtu- või haldusotsuse kuupäevast, millega toimingu rakendamine peatati, kuni lõpliku kohtu- või haldusotsuse kuupäevani.
2. Selleks et summa deklareeritaks eelneva aasta lõpuks, saadab liikmesriik lõikes 1 osutatud erandeid puudutavad andmed komisjonile 31. jaanuariks.

Artikkel 58

Kulukohustustest vabastamise menetlus

1. Kui on oht, et artikli 56 alusel hakatakse kohaldama kulukohustustest vabastamist, teatab komisjon sellest liikmesriigile ja korraldusasutusele aegsasti.
2. Lähtudes andmetest, mis on tal olemas 31. jaanuaril, teeb komisjon liikmesriigile ja korraldusasutusele teatavaks tema valduses olevatest andmetest tuleneva kulukohustustest vabastamise summa.
3. Liikmesriigil on kaks kuud aega, et nõustuda kulukohustustest vabastatava summaga või esitada oma tähelepanekud.

4. Liikmesriik esitab komisjonile 30. juuniks muudetud rahastamiskava, mis kajastab rakenduskava jaoks asjaomaseks majandusaastaks vähendatud toetuse summat. Kui muudetud rahastamiskava ei esitata, muudab komisjon rahastamiskava, vähendades abifondist makstavaid toetuse osamakseid asjaomaseks majandusaastaks.
5. Komisjon muudab rakenduskava vastuvõtmise otsust rakendusaktidega hiljemalt 30. septembril.

VII jaotis. VOLITUSTE DELEGEERIMINE, RAKENDUS- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 59

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Käesolevas määruses osutatud volitused delegeeritakse määramata ajaks alates määruse jõustumise kuupäevast.
3. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle üheaegselt teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
4. Delegeeritud õigusakt jõustub ainult juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid kahe kuu jooksul pärast kõnealusest õigusaktist teatamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad enne nimetatud ajavahemiku lõppemist komisjonile teatanud, et nad ei kavatsenud vastuväiteid esitada. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse kõnealust tähtaega kahe kuu võrra.

Kui pärast selle tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitanud, avaldatakse see *Euroopa Liidu Teatajas* ning see jõustub õigusaktis sätestatud kuupäeval.

Delegeeritud õigusakti võib avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* ja see võib jõustuda enne kõnealuse ajavahemiku möödumist juhul, kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad teatanud komisjonile oma kavatsusest jätta vastuväited esitamata.

Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab delegeeritud õigusakti suhtes vastuväite, õigusakt ei jõustu. Vastuväiteid esitanud institutsioon peab delegeeritud õigusakti kohta esitatud vastuväiteid põhjendama.

Artikkel 60

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruses (EL) nr 182/2011 osutatud komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust lõigete 2 ja 3 kohaselt küsitakse kirjaliku menetluse teel, lõpetatakse see menetlus ilma tulemuseta, kui arvamuse esitamiseks kehtestatud jooksul komitee eesistuja sedasi otsustab või kui (... komitee liiget) [liikmete arv] (komitee liikmete ... enamus) [täpsustada enamus: lihthäälteenamus, kahekolmandikuline vms] seda taotleb.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 61

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I lisa. Rakenduskava vorm

PEATÜKK <i>Punkt</i> Alapunkt	KIRJELDUS/TÄHELEPANEKUD	TEKSTI SUURUS (tähemärkides)
1. IDENTIFITSEERIMINE	Selles punktis esitatakse üksnes asjaomast rakenduskava määratlevad andmed. Selgesti tuleb nimetada liikmesriik, rakenduskava nimi ja CCI number (ühtne tunnuscode)	200
2. RAKENDUSKAVA KOOSTAMINE		
2.1. Olukorra kirjeldamine	Käsitleva materiaalse puuduse / käsitlevate materiaalsete puuduste kindlaksmääramine ja põhjendus	4000
	Rakenduskavas käsitlevate materiaalse puuduse liikide nimetamine.	200
2.x. Materiaalne puudus, mida käsitletakse	Iga käsitleva materiaalse puuduse liigi jaoks tuleks jätta üks lahter (ja vastavad alalahtrid)	
2.x.1 Kirjeldus	Kavandatud materiaalse abi peamised jooned ja eesmärk ning kaasnevad meetmed.	4000
2.x.2. Riiklikud skeemid	Toetatavate riiklike skeemide kirjeldus	2000
2.4 Muud	Muu vajalik teave	4000
3. RAKENDAMINE		
3.1. Enim puudustkannatavate isikute kindlaksmääramine	Enim puudustkannatavate isikute kindlaksmääramiseks vajalike kriteeriumide väljatöötamise mehhanismi kirjeldus, vajaduse korral materiaalse puuduse liikide kaupa.	2000
3.2 Toimingute valik	Toimingute valimise kriteeriumid ja valikumehhanismi kirjeldus, vajaduse korral materiaalse puuduse liikide kaupa.	2000
3.3. Partnerorganisatsioonide valik	Partnerorganisatsioonide valiku kriteeriumid, vajaduse korral materiaalse puuduse liikide kaupa.	2000
3.4. Täiendavus ESFist toetatavate meetmetega	Täiendavust (ESFist toetatavate meetmetega) tagava mehhanismi kirjeldus.	4000

PEATÜKK Punkt Alapunkt	KIRJELDUS/TÄHELEPANEKUD	TEKSTI SUURUS (tähemärkides)
3.4. Rakenduskava rakendavad asutused	Rakenduskava rakendamist tagavate vahendite kirjeldus: korraldusasutuse, vajaduse korral sertifitseerimisasutuse ning auditeerimisasutuse ja selle asutuse kindlaksmääramine, kellele komisjon teeb makseid.	4000
3.5. Järelevalve ja hindamine	Selles alapunktis tuleks kirjeldada rakenduskava teostamise järelevalvet. Eelkõige on vaja selgitada, kuidas näitajate abil jälgitakse rakenduskava teostamist. Näitajateks on eraldatud kuludega seotud finantsnäitajad ja toetatud toimingutega seotud väljundinäitajad.	4000
3.6. Tehniline abi	Artikli X lõike 2 kohase tehnilise abi kavandatud kasutuse kirjeldus, sh meetmed toetusesaajate haldussuutlikkuse suurendamiseks toimingute usaldusväärse finantsjuhtimise raames.	4000
4. Finantsplaan	Selles punktis tuleb näidata: (1) tabel, kus on aasta kaupa vastavalt artiklile 18 täpsustatud abifondist eraldatava toetuse rahaliste assigneeringute summa; (2) tabel, kus on näidatud rakenduskava toetuse rahaliste assigneeringute kogusumma kogu rakenduskava tööperioodiks materiaalse puuduse liikide kaupa ja ka vastavad kaasnevad meetmed.	tekst: 1000 Andmed esitada CSV või XLS vormingus

FINANTSANDMETE ESITAMISE VORM (PUNKT 4)

4.1.1. Rakenduskava rahastamiskava, kus näidatakse abifondi iga-aastased kohustused ja nendele vastavad riikliku kaasrahastamise summad eurodes.

	Kokku	2014	2015		2020
Abifond (a)					
Riiklik					

kaasrahastamine (b)					
Avaliku sektori abikõlblikud kulud (c) = (a) + (b)					
Kaasrahastamise määr* (d) = (a) / (c)					

* Seda määra võib tabelis ümardada lähima täisarvuni. Täpne kulude hüvitamiseks kasutatav määr on (d).

4.1.2. Rahastamiskava, kus näidatakse rakenduskavast antava toetuse rahaliste assigneeringute kogusumma (eurodes) iga käsitletava materiaalse puuduse liigi ja vastavate kaasnevate meetmete kohta.

Sekkumisvaldkond	Avaliku sektori abikõlblikud kulud				
Kokku					
Tehniline abi					
Toidupuudus					
sh kaasnevad meetmed					
Kodutus					
sh kaasnevad meetmed					
Materiaalne puudus laste seas					
sh kaasnevad meetmed					

II LISA

Kulukohustuste assigneeringute jaotus aastate kaupa aastateks 2014–2020

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja mõju
- 1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Juhtimis- ja kontrollisüsteem
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. *Üldine hinnanguline mõju kuludele*
 - 3.2.2. *Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele*
 - 3.2.3. *Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele*
 - 3.2.4. *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*
 - 3.2.5. *Kolmandate isikute rahaline osalus*
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa abifondi kohta enim puudustkannatavate isikute jaoks

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile¹⁰

4 Tööhõive ja sotsiaalküsimused

0406 Enim puudustkannatavad isikud

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

▪ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meetet**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb uut **meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest**¹¹

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meetet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Abifond edendab sotsiaalset ühtekuuluvust liidus ja aitab saavutada strateegias „Euroopa 2020” seatud vaesuse vähendamise eesmärki.

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Erieesmärk nr 1

Lisaks üldeesmärgile aitab rakenduskava saavutada vaesuse kõige raskemate vormide leevendamist liidus, pakkudes enim puudustkannatavatele isikutele muud kui rahalist toetust.

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

0406 Enim puudustkannatavad isikud

¹⁰ Tegevuspõhine juhtimine ehk ABM (Activity-Based Management) ja tegevuspõhine eelarvestamise struktuur ehk ABB (Activity-Based Budgeting).

¹¹ Vastavalt finantsmääruse artikli 49 lõike 6 punktide a või b.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju abisaajatele/sihtrühmale.

Uus rahastamisvahend võimaldab liikmesriikidel anda abi ligikaudu kahe miljoni võrra rohkemale enim puudustkannatavale isikule aastas, mõjutades positiivselt nende inimeste tervislikku seisundit, sotsiaalset kaasatust, tööhõivet ja tööturgu. Enim puudustkannatavate isikute jaoks loodud Euroopa abifondi oodatav sotsiaalne mõju on palju suurem.

1. Abifond loob platvormi asjaomases valdkonnas tegutsejatele informatsiooni ja kogemuste vahetamiseks, tuues seeläbi märkimisväärset kasu paljudele sidusrühmadele protsessides osalemise seisukohast.

2. Enim puudustkannatavate isikute jaoks loodud Euroopa abifondi rakendamine lähtuvalt tõenditest ning keskpika kuni pika perioodi kestel rakenduskavade abil hoogustab dialoogi sidusrühmade vahel ja toetab eesiseisvaid strateegilisi lahendusi. Rakendusmehhanismide täiustamine (eelkõige lihtsustamine ja halduskoormuse vähendamine) peaks tagama, et protsessil on jätkuvalt oluline mõju. Euroopa abifond enim puudustkannatavate isikute jaoks on praktilise seose loomise vahend Euroopa prioriteetide ja sotsiaalse ühtekuuluvuspoliitika vahel.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Materiaalset toetust jagavad asutused toetuvad suurel määral vabatahtlike tööle ja annetustele. Seepärast tuleks nii palju kui võimalik vältida rohkete aruannete esitamise kohustuse panemist sellistele organisatsioonidele. Siiski tuleks eeldada, et sellised organisatsioonid teavitavad oma tööst mitte ainult komisjoni vaid ka teisi abiandjaid ja vabatahtlikke, et säilitada nende motivatsiooni. Näitajad arutati läbi Euroopa tasandi katusorganisatsioonides ja tunnistati piisavateks ja realistlikeks.

Esimene näitajate rühm puudutab ressursside suurust ja hõlmab järgmist:

- 1) mitterahalised rakenduskava panused;
- 2) rahalised vahendid, mis jagunevad allika järgi (st EL ja muud allikad).

Teine näitajate rühm puudutab kohaletoiemetatud abi suurust ja näitab abipakkide, valmistatud ja jagatud einete ja abi saanud enim puudustkannatavate isikute arvu.

Need andmed esitab komisjonile korraldusasutus iga-aastases rakendusaruandes.

Iga-aastasele põhjaruandele lisatakse struktureeritud uuringud. Sellisteks uuringuteks annab komisjon volituse vähemalt kaks korda rakendusperioodi kestel. Nii saadakse ettekujutus sellest, kas toetusesaajate hulgas domineerib näiteks mõni vanuse- või vähemusrühm jne, hinnatakse sellise mittemateriaalse toetuse olulisust, mis ei ole tarbekaubad, nt vabatahtlike töö ja teenused, ja saadakse teada, kuidas on rakenduskava toetusesaajaid mõjutanud. Eeldatakse, et taolise teabe aluseks on põhjendatud arvamus, sest mõningatel juhtudel tuleb toetusesaajale selleks, et ta abi vastu võtta saaks, tagada anonüümsus.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Kavandatud meede aitab ellu viia liidu sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärgi. Ettepanekus sisalduva uue meetme õiguslikuks aluseks on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 175 kolmas lõik, millega lubatakse võtta struktuurifondide väliseid erimeetmeid.

2010. aastal oli vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus peaaegu neljandik eurooplastest (116 miljonit inimest). Vaesust ja sotsiaalset tõrjutust esineb liidu eri paikades erineval määral. Need probleemid on kõige teravamad ida- ja lõunapoolsemates liikmesriikides. Lisaks sellele, et majanduskriis on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse probleemi veelgi võimendanud, on see vähendanud osa liikmesriikide võimet hoida sotsiaalkulusid ja -investeeringuid tasemel, mis võimaldaks negatiivset trendi tagasi pöörata.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisandväärtus

Liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020” põhineb majanduskasvu ja sotsiaalset progressi ühendaval tasakaalustatud visioonil, mille saavutamiseks on püstitatud kõrged eesmärgid nii tööhõive ja hariduse valdkonnas kui ka vaesuse vähendamise alal. Vaesus ja sotsiaalne tõrjutus on strateegia „Euroopa 2020” elluviimisel kõige suuremaks takistuseks.

Kuna kavandatud meede käsitleb põhivajadusi, aitab see leevendada vaesust ja sotsiaalset tõrjutust äärmist puudust kannatavate inimeste seas. See aitab enim puudustkannatavatel isikutel säilitada inimväärikus ja teovõime ning seega tugevdab sotsiaalkapitali ja sotsiaalset ühtekuuluvust kogukondades, kuhu need inimesed kuuluvad.

Olukorras, kus majanduskriis on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse probleemi veelgi võimendanud ning kahtluse all on kõikide liikmesriikide võime hoida sotsiaalkulusid ja -investeeringuid tasemel, mis hoiaks ära sotsiaalse ühtekuuluvuse edasise nõrgenemise ning tagaks strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide ja sihtnäitajate saavutamise, on vaja rakendada meetmeid ELi tasandil.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Kavandatud abifond on täiesti uus rahastamisvahend. Asjakohaseks saab siiski pidada enim puudustkannatavate inimeste jaoks mõeldud toiduabiprogrammi. Seoses sekkumisvarude eeldatava vähenemisega on see programm minetanud oma põhjendatuse ja see lõpetatakse koos 2013. aasta plaani täitmisega. Samas on see abiprogramm aastate jooksul muutunud oluliseks varustusallikaks nende organisatsioonide jaoks, kes puutuvad oma töös vahetult kokku ühiskonna kõige vähem kindlustatud elanikega ja varustavad neid toiduga. Saadud õppetundide kokkuvõtte on ettepanekuga kaasnevas mõjuhinnangus.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Kavandatavat Euroopa abifondi enim puudustkannatavate isikute jaoks rahastatakse struktuurifondidest 2 500 000 000 euro suuruses summas majanduskasvu ja tööhõive investeeringute eesmärgi raames, mille koguvahendite summa on 327 115 655 850 eurot. Euroopa abifondi enim puudustkannatavate isikute jaoks loetakse osaks struktuurifondidest Euroopa Sotsiaalfondile määratud eraldistest. Abifondi tegevus ei kattu juba olemasolevate ühtekuuluvuspoliitika meetmetega, vaid täiendab neid, pakkudes ajutisi leevendusmeetmeid, mis aitavad enim puudustkannatavatel ühiskonna liikmetel oma elu taas rööbastele seada.

Kavandatav rahastamisvahend võib koos Euroopa Sotsiaalfondist rahastamisele kuuluvate muud laadi toetusvormidega aidata parandada lõplike abisaajate tööalast konkurentsivõimet ja seeläbi võimaldada neil panustada majandusse.

1.6. Meetme kestus ja mõju

▪ Piiratud kestusega ettepanek/algatus

- ▪ Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku 1.1.2014–31.12.2020
- ▪ Finantsmõju avaldub ajavahemikul 2014–2022

□ Piiramatult kestusega ettepanek/algatus

- rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid¹²

□ Otsene tsentraliseeritud eelarve täitmine komisjoni poolt

□ Kaudne tsentraliseeritud eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- □ rakendusametitele
- □ ühenduste asutatud asutustele¹³
- □ riigi avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele
- □ isikutele, kellele on delegeeritud konkreetsete meetmete rakendamine Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis finantsmääruse artikli 49 tähenduses

▪ Eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

□ Detsentraliseeritud eelarve täitmine koostöös kolmandate riikidega

□ Eelarve täitmine ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega (täpsustage)

Mitme eelarvetäitmisviisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”.

Märkused:

¹² Eelarvetäitmisviise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

¹³ Määratletud finantsmääruse artiklis 200.

2. JUHTIMISMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Korraldusasutused esitavad iga-aastased rakendusaruanded. Aruanded põhinevad andmetel ja punktis 1.4.4. määratletud ühistel näitajatel. Sellistele aruannetele lisatakse struktureeritud uuringud ja hinnangud, mida komisjon nõuab rakenduskava vahekokkuvõtte ja lõpparuande lisana. Kahepoolse läbivaatamise koosolekutel hinnatakse iga rakenduskava elluviimist.

2.2. Juhtimis- ja kontrollisüsteem

2.2.1. Tuvastatud ohud

Juhtimis- ja kontrollisüsteemi korraldus järgib suuresti ühtekuuluvuspoliitika puhul rakendatut. Kuigi toetusesaajad ja partnerorganisatsioonid on ühtekuuluvuspoliitikaga, eriti Euroopa Sotsiaalfondiga võrreldes erinevad, on riskitegurid eeldatavasti sarnased. Euroopa Sotsiaalfondi puhul on käimasolevates programmides peamiseks veaallikateks abikõlblikkus (58 % kogu kumulatiivsest kvantifitseeritavast veamäärast), täpsus (7 %) ja auditijälg (35 %). Selliste probleemide vältimiseks ongi määruse eelnõus üksikasjalikult kirja pandud abikõlblikkuse eeskirjad ja rohkem kasutatud määruses endas sätestatud kindlaid määrasid. Üheks riski suurendavaks teguriks on asjaolu, et abi lõplikele toetusesaajatele kättetoimetamine sõltub peamiselt vabaühendustest ja kodanikuühiskonna organisatsioonidest, millest mõned on nõrga haldussuutlikkusega ja kasutavad suurel määral vabatahtlike tööd. Kontrollikoda on selle probleemi juba tõstatanud seoses enim puudustkannatavate isikute abiprogrammiga oma 2009. aasta aruandes. Sellistele organisatsioonidele tagatakse võimalus piirduda korraldusasutuse poolt keskselt hangitud materiaalse abi vahenditega ja maksetega kindlaksmääratud määrade alusel.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetod(id)

Lähtudes liikmesriikidega koostöös toimuva juhtimise põhimõttest, on liikmesriikidel esmavastutus oma juhtimis- ja kontrollisüsteemi kaudu rakenduskavades sisalduvate toimingute rakendamise ja kontrolli eest. Liikmesriigid nimetavad rakenduskava jaoks korraldusasutuse, sertifitseerimisasutuse ja funktsionaalselt sõltumatu auditeerimisasutuse. Komisjonil on volitused teha auditeid, mis keskenduvad usaldusväärse finantsjuhtimise küsimustele, et teha järeldusi abifondi tulemuslikkuse kohta, samuti võimalus makseid katkestada ja peatada või teha finantskorrektsioone.

Ühtekuuluvuspoliitika puhul on kontrolliga seotud ülesannete kulud (riiklikul ja piirkondlikul tasandil, välja arvatud komisjoni kulud) hinnanguliselt ligikaudu 2 % kogu rahastamisest. Need kulud on seotud järgmiste kontrollivaldkondadega: 1 % tuleneb siseriiklikust koordineerimisest ja rakenduskava ettevalmistamisest, 82 % on seotud kava juhtimisega, 4 % sertifitseerimisega ja 13 % auditeerimisega.

Ühtekuuluvuspoliitikaga võrreldes peaks rakenduskavade puhul olema rida tegureid, mis aitavad vähendada veamäära ja kontrollikulusid. Uus rakenduskava keskendub ainult kolmele tegevusvaldkonnale. Ulatuslikult võetakse kasutusele lihtsustatud kuluarvestus. Toimingute liigist ja sihtrühmadest olenevalt ei kontrollita lõplikke toetusesaajaid, välja arvatud juhul, kui riskihindamisega tuvastatakse eeskirjade eiramise või pettuse konkreetne oht. Kõik need tegurid üheskoos peaksid vähendama toetusesaajate halduskoormust, samuti veamäärasid, tõstma õiguskindlust ning seega vähendama kontrollikulusid.

Praegu on peadirektoraat EMPLi veamäär (kontrollikoja hinnangul) 2,2 %. Hinnanguliselt peaksid eelpool kirjeldatud tegurid tooma kaasa 1 %-lise vähenemise, alandades lõplikku veamäära rakenduskava tasandil 1,2 %-ni.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed

Struktuurifondide talitused koos OLAFiga on koostanud ühise pettuste ennetamise strateegia, milles nähakse ette rida meetmeid, mida komisjon ja liikmesriigid võtavad pettuse ärahoidmiseks ühiselt hallatavates struktuursetes meetmetes. Ühist pettuste ennetamise strateegiat kohaldatakse ka enim puudustkannatavate isikute jaoks loodud Euroopa abifondi suhtes.

Lisaks on komisjoni ettepanekus sõnaselge nõue võtta taolised meetmed kasutusele artikli 32 lõike 4 alusel. See peaks suurendama pettustest teadlikkust liikmesriikide kõikides asutustes, kes tegelevad enim puudustkannatavate isikute jaoks loodud Euroopa abifondi juhtimise ja kontrolliga ning seetõttu vähendama pettuse ohtu.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Number [Nimetus]	Liigendatud/liigendamata ⁽¹⁴⁾	EFTA riigid ¹⁵	Kandidaatriigid ¹⁶	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti a tähenduses
1 Arukas ja kaasav majanduskasv Uus rubriik alates 2014–2020	04.06.00.00 Enim puudust kannatavad isikud	Liigendatud	/EI	EI	EI	EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Number [Rubriik.....]	Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti a tähenduses
	[XX.YY.YY.YY]		JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

¹⁴ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

¹⁵ EFTA – Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

¹⁶ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

Miljonites eurodes (3 kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Number 1	Arukas ja kaasav majanduskasv
--	-------------	-------------------------------

Peadirektoraat: EMPL			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOKKU
• Tegevusassigneeringud										
Eelarverea nr	Kulukohustused	(1)	343,957	349,166	353,425	356,742	359,925	362,704	365,331	2,491.250
	Maksed	(2)	274,038	277,152	277,152	277,152	277,152	277,152	277,152	1,936.950
Eelarverea nr	Kulukohustused	(1a)								
	Maksed	(2a)								
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ¹⁷										
Eelarverea nr		(3)	1,250	1,250	1,250	1,250	1,250	1,250	1,250	8.750
EMPL peadirektoraadi assigneeringud KOKKU ¹⁸	Kulukohustused	=1+1a +3	345,207	350,416	354,675	357,992	361,175	363,954	366,581	2,500.000
	Maksed	=2+2a +3	275,288	278,402	278,402	278,402	278,402	278,402	278,402	1,945.700

¹⁷ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

¹⁸ Need assigneeringud on struktuurifondide osa

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)								
	Maksed	(5)								
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi <....> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+ 6								
	Maksed	=5+ 6								

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki:

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)								
	Maksed	(5)								
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–4 assigneeringud KOKKU (võrdlussumma)	Kulukohustused	=4+ 6								
	Maksed	=5+ 6								

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	„Halduskulud”
---	----------	---------------

Miljonites eurodes (3 kohta pärast koma)

		Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
DG EMPL									
• Personalikulud		1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	7,112
• Muud halduskulud									
Peadirektoraat EMPL KOKKU	Assigneeringud	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	7,112

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	7,112
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Miljonites eurodes (3 kohta pärast koma)

		Aasta N ¹⁹	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused								
	Maksed								

¹⁹

Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt. Abifondi rakendamist haldavad liikmesriigid ühiselt. Ehkki strateegilised prioriteedid seatakse ELi tasandil määrusega, antakse tegeliku igapäevase haldamise volitused haldusasutustele. Ehkki komisjon pakub välja ühised näitajad, teevad liikmesriigid rakenduskavade koostamisel tegelike näitajate ettepanekud, mille komisjon heaks kiidab Seetõttu ei ole väljundite näitajaid võimalik välja tuua enne rakenduskavade koostamist, läbirääkimist ja kokkuleppimist 2013/2014. aastal.

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustada eesmärgid ja väljundid ↓			Aasta N		Aasta N+1		Aasta N+2		Aasta N+3		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)						KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	Väljundi liik ²⁰	Väljundi keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ²¹																		
Väljund																		
Väljund																		
Väljund																		
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2																		
Väljund																		

²⁰ Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutatavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

²¹ Punktis 1.4.2 nimetatud eesmärkide „Erieesmärk/eesmärgid” kohaselt.

Erieesmärk nr 2 kokku																
KULUD KOKKU																

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Kokkuvõte

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Miljonites eurodes (3 kohta pärast koma)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOKKU
--	------	------	------	------	------	------	------	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5								
Personalikulud	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	7,112
Muud halduskulud								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud kokku	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	1,016	7,112

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5²² välja jäävad kulud								
Personalikulud	0,128	0,128	0,128	0,128	0,128	0,128	0,128	0,896
Muud halduskulud	1,122	1,122	1,122	1,122	1,122	1,122	1,122	7,854
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud kokku	1,250	1,250	1,250	1,250	1,250	1,250	1,250	8,750

KOKKU	2,266	2,266	2,266	2,266	2,266	2,266	2,266	15,862
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

²²

Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus (täisarvuna või maksimaalselt ühe kohaga pärast koma)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad):							
04 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	8	8	8	8	8	8	8
XX 01 01 02 (delegatsioonides)							
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)							
10 01 05 01 (Otsene teadustegevus)							
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)²³							
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad CA, INT, SNE)							
XX 01 02 02 (delegatsioonide CA, INT, JED, LA ja SNE)							
04 01 04 01 ²⁴	peakorteris ²⁵	2	2	2	2	2	2
	delegatsioonides						
XX 01 05 02 (CA, INT, SNE kaudse teadustegevuse valdkonnas)							
10 01 05 02 (CA, INT, SNE otsese teadustegevuse valdkonnas)							
Muud eelarveread (täpsustage)							
KOKKU	10	10	10	10	10	10	10

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Aidata analüüsida, läbi rääkida, muuta ja/või koostada kinnitamiseks programmide ettepanekuid liikmesriikides. Aidata korraldada juhtimist, seiret ja kinnitatud programmide/projektide rakendamise hindamist. Tagada programme reguleerivate eeskirjade järgimine.
Kosseisuvälised töötajad	Sama ja/või haldustugi

²³ CA =Lepingulised töötajad, INT= tööhõiveasutuste kaudu palgatud töötajad („Intérimaire”); JED = noored eksperdid delegatsioonides, LA = kohalikud töötajad; SNE = riikide lähetatud eksperdid.

²⁴ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiir (endised BA read).

²⁵ Peamiselt struktuurifondid, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond ja Euroopa Kalandusfond ja Euroopa Kalandusfond.

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- ☐ Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.
- ☐ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele.

- ☐ Ettepanekuga/algatusega seoses on vajalik paindlikkusinstrumendi kohaldamine või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine²⁶.

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

²⁶

Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktid 19 ja 24.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ mitmesugustele tuludele

Miljonites eurodes (3 kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ²⁷						
		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)		
Artikkel								

Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma) - (Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju: - (omavahenditele - (mitmesugustele tuludele miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustage tuludele avalduva mõju arvutusmeetod.

²⁷

Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, s.t brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.